

www.e-rara.ch

Historiae poetarum tam Graecorum quam Latinorum dialogi decem

Giraldi, Giglio Gregorio

Basileae, 1545

Universitätsbibliothek Basel

Shelf Mark: DB IX 118

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-267>

Lilii Gregorii Gyraldi de historia scenicorum poetarum dialogus secundus, ad illustrissimum d.
Herculem Bentivolum

---

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

irrogant famosos scribentibus libellos, uel inuulgāribus. Sed haectenus iam satis de Eupolide dictum. Et sic his dictis, sermoni finem fecimus, & in oppidum perreximus.

SEXTI DIALOGI FINIS.

LILII GREGORII
GYRALDI DE HISTORIA
SCENICORVM POETARVM DIA-
logus secundus, ad illustrissimū
D. HERCVLEM Bentiuolū.

Ostridie, ut cōsueueramus, ornatissime HERCVLES Bentiuole, cum pomeridiana hora in uiridarium tres ipsi conuenissemus, & confectis aliquot de more spacijs, derebus cōmunibus nō nihil ego & Piffo collocuti fuiffemus, tum puer Picus nos intuens, iam, inquit, tempus Lili ut nobis reliquos Græcos scenæ poëtas narres ex tabulis. Rectè, inquam ego, mones Pice, & simul confedimus, atq; ita cœpi. Duo, inquã, primi in hoc poëtarum agmine fuerant, Sophocles & Euripides, qui (ut olim Socrates) sic & ipsi ab Apollinis oraculo sapiētes appellati fuere, id quod contra Celsum obseruat Origenes. Fuit uerò Sophocles, ut *Sophocles.*

à seniore incipiam, prior natus quàm Euripides, quod scribit Gellius: atq; idcirco in tabula eius imago præibat: eadem tamen tempestate uixerunt, qua Aulus Torquatus filium, quòd cõtra edictum cum hostibus uictor dimicauerat, securi percussit. Sophoclis nomen dictum Græci arbitrantur ab eius sapientiæ gloria: tamen si uidetur Plinius iunior *παρὰ τὸ σοφὸς καλεῖσθαι*, per iocum (ut puto) deriuare in eos uidelicet, qui ad ostentationem auditores ad sua scripta laudanda conuocant. Sed leuiora hæc mittamus. Fuit Sophocles Sophili filius ex Colonia, uel potius Coloneo (quem locum cum alij, tum Cicero, in ipsius poëtæ memoriã in quinto de Finibus celebrat) Socrate decem & septem annis senior, cum eo tamen unã claruit. Philostratus iunior in imaginibus Sophoclem effinxit, eumq; multis laudibus euehit: nam & Musarum socium, ac tripudijs choreisq; earum interesse ait, Musasq; ipsas consecrari, & apes quasi roris guttas eius labris infundere, eius scilicet poëtæ suauitatem significantes. Nam & Apis ipse, hoc est, *μέλιττα*, propter sermonis dulcedinem cognominatus est. Tres autem histriones primus Sophocles instituisse perhibetur, & eam quæ *τετραγωνιστῆ* dicitur. Fabularum quoq; chorum ex quindecim personis confecit, cum antea ex duodecim constaret. primus item dicitur fabularum

bularum aduersus fabulas certamina instituisse. Versatus est etiam in Reipublicæ administratione & magistratibus: nam & domi & militiæ præfuit. Cum Pericle quidem imperator cōtra Lacedæmonios missus, uictor rediit. Videit Strabo contra Samios scripsisse, non contra Lacedæmonios: Iustinus tamen ex Trogo alterius est sententiæ. Marcus certè Cicero prætorem eum cum Sophocle fuisse tradit: cumq; ait, ambo de cōmuni officio conuenissent, & casu formosus puer præteriret, Sophoclem dixisse, O puerū pulchrum Pericle. Tum Periclem respondisse, Prætorem Sophocle decet non solū manus, sed etiam oculos abstinētes habere. Plutarchus hoc quidem in Periclis uita: sed Isocratē hunc, non Periclem fuisse scribit, in ipsius Isocratis uita. Filios Sophocles habuit Leosthenem, Stephanū & Menacliden, & Iophonē ex Nicostrata, à quo senex delirij ac uecordiæ accusatus est, ut Lucianus aliq; tradunt. Fuit autē & ipse Iophon Tragediarū poëta, ut pater, cuius fabulæ fuisse dicuntur, Achilles, Telephus, Actæon, Ilios, aliæq; permultæ. meminit & huius Valerius Maximus. Aliū præter hos legimus Sophoclis filium Aristonem, qui nothus fuit ex Theoride Sicyonia, quam senior amasse perhibetur. Somniū Sophoclis uobis hoc loco referre libet, quod Cicero secundo de Diui-

Iophon;

natione affert, ut illius hoc de poëta iudiciũ etiam agnoscat. Adiũgam, inquit Cicero, philosophis doctissimũ hominem poëtam quidem diuinũ Sophoclem, qui cum ex æde Herculis patera aurea subrepta esset, in somnis uidit ipsum deum dicẽtem quis fecisset; quod semel ille iterumq; neglexit: ubi idem sæpius accepit, in Areopagum rem detulit: Areopagitæ comprehẽdi iubent eum, qui à Sophocle fuerat nominatus: is quæstione adhibita, confessus, paterãq; retulit: quo factò fanum illud Indicis Herculis est nominatum. hæctenus Cicero. Præter hæc quæ modò diximus, quòd deis gratus fuerit Sophocles etiam illud ostendet, quod dudum de eius obitu recitabo. Sed & Plutarchus in Numa tradit, apud Sophoclem deum Aesculapium hospitatum fuisse, cuius etiam rei testimonia affert. Apollonius uerò Tyaneus in ea oratione quam pro se scripsit, dicturus Domitiano Cæsari, Sophoclem inquit Atheniensem uentos demulsiſſe, non opportuno tempore Atticam perflantes regionem. Sed ut mirandum hoc, ita dignum quod uobis etiam referã quod M. Cicero scribit: Sophoclem cum à quodam interrogatus esset, an cum senex esset adhuc rebus uenerereis uteretur, respondiſſe accepimus, Dic meliora, libenter enim istinc tanquã ab aliquo profugi furioso domino, Idem scribit Plato, idem Valerius

Valerius & Marcellinus. Id græcè uobis referam, ut est à Plutarcho quoq; relatū, in eo qui inscribit *ἐπιπροσβυτέρῳ πολιτευτήριον*, & in eo qui *περὶ φιλοπλαστίας*, ὁ γὰρ σοφοκλῆς, inquit, ἄσμι-
*νος ἔφη τὰ ἀφροδίσια γεγρακῶς ἀποπιφαγῆναι λιβά-
 περ ἀγρίου κήλιτῶν ἢ δεισπότιω.* Idem & Philostratus in Apollonij uita, aliàs tamē ego ad amores proniorem illum etiam iam propè senio confectum apud plerosq; comperi. Scribit Athenæus, eum iam senē Theoridem amasse, ex qua (ut dixi) filium sustulit. Hegesander uerò, eundem iam prope occasum uitæ Archippen deperisse cecinit: unde & puellæ dictum aliquando à Smicrine eius puellæ amatore, idem prodit Hegesander, *ἀρχίππη ὡς περ αἱ γλαῦκες ἐπὶ τάφοι λιβάνται*. Archippe, inquit, ut noctuæ, apud sepulchrū sedet. Fuisse & præter hæc in adolescentiū amores & lasciuia propensio- rem, apud eundem Athenæum legimus: unde illi à Græcis cognomen inditum *φιλομέραξ*. Scribit Hieronymus Rhodius, Sophoclem aliquādo formosissimum puerū extra muros urbis duxisse, ut eo abuteret: quò cum peruenissent, puer super herbam statim uestem suam explicuit, Sophocles uerò chlanidion circūduxit: sed postquàm *δμιλίαν*, id est, Veneris opus peregere, puer raptò Sophoclis chlanidio confestim aufugit, sua ibi ueste relicta: itaq; elusus Sophocles ab Euripide. historiam copiosius

recitat Athenæus. Ion quoq; historiam recitat de huiusmodi puerorum amoribus Sophoclis, quam quoniam longum esset recensere, in præsentia prætermitto: colligit in decimotertio Dipnosophistôn Athenæus. mitto quæ supra etiã paulò antè retuli: nam hæc de re iam superq; satis. Varia uerò de Sophoclis morte traduntur. Plinius enim & Valerius Maximus scribunt eum accepto de uictoria nuncio interiisse: Lucianus autē grano uuæ illum strangulatū prodidit, cum annum quintum & nonagesimū ageret: quod & Soradis uersiculus etiam probat,

σοφοκλῆς ῥᾶγα φαγὼν σταφυλῆς πνιγὸς τῆς θυμῆς.

Sophocles grana uorans uuæ strangulatus interiit.
adeo una eademq; de re uarij diuersiq; sunt plerūq; scriptores. Quin Plinius idem, Obsidentibus, ait, Lacedæmonijs Athenarum urbem, Liber pater iussit Sophoclem Tragicî cothurni principem sepeliri, Lyfandro rege in quiete sæpius admonito, ut pateretur huiusmodi delicias suas. requisit rex, qui nam supremum diem Athenis obiisset, nec difficulter ex ijs, quæ deus significarat, intellexit, pacemq; funeri dedit. Pausanias à Plinio parū dissentit: Sophocle, inquit, mortuo Lacedæmonijs Atticam inuasere, eorumq; ducem in somnis Bacchus admonuit, ut nouam Sirenen omnibus honoribus qui defunctis haberi solent, ornaret: umbramq; illam Sophoclem

elem poëtam sibi uisam, Sophoclis poëma tenentem. Hinc illud emanasse dicitur, ut cum alicui blandiri uolumus, Sophoclis Sireniæ equiparemus. Tum ad me Piso: *Quid est, inquit, quod nobis paulò antè dixisti, Sophoclem à filio uecordiæ accusatū, nec rem planè expressisti?* Ita est, inquam: sed nunc attendite, eam uobis M. Tullij uerbis ex eius *Carone* recitabo. Sophocles, inquit, ad summam senectutem Tragœdias fecit, qui propter studium cum rem familiarem negligere uideretur, à filijs in iudicium uocatus est, ut quem admodum nostro more male rem gerentibus patribus, bonis interdici solet, sic illū quasi desipientem à re familiari remouerent iudices. Tum senex dicitur eam fabulam quam in manibus habebat, & proximè scripserat, *Oedipum Coloneū*, recitasse iudicibus, quefisseq; num illud carmen desipientis uideretur: quo recitato sententijs iudicum est liberatus. hætenus totidem uerbis Cicero. Historiam Apuleius in priori suæ *Apologiæ* oratione recitat, ubi illud addit: Ibi, inquit, ego comperio omnes iudices tanto poëtae assurrexisse, & miris laudibus eū tulisse, ob argumenti solertiam, & cothurni facundiã, nec ita multum abfuisse, quin accusatorẽ potius dementiae condemnarent. Sed & apud hunc & *Lucianum* fabulae nomẽ perperam enunciat: *Lucianus enim Epicoloneum,*

Apuleius Coloneum, cum Oedipum Coloneum ubiq; legēdum sit. Fuere autem in terra Attica loca duo Coloni nomine, ut Pollux in septimo prodit, quorum alter dictus est *λοκωνός*, alter *ἵππος* & *λοκωνός*, uel *ἵππος*, ut est apud Pausaniam: quare aliquis, quod est apud Lucianū Epicoloneū, Hippicolonon legere sine culpa possit. Sanè ab hoc Hippo, illud Philostrati in Damiano sophista rectius exponemus: Et uirum, inquit, uidi proximum equo Sophocleo: hoc est, *καὶ εἶδον ἄνδρα παραπλήσιον τῷ σοφοκλέῳ ἵππῳ*. quod scilicet cū ætate imbecillis foret, impetum tamē quendam iuuenilem in studijs obtineret. Scio uiros alioqui eruditos hac in re hallucinari. Sed hac de re satis. Egit quoq; causas Sophocles, id quod cum ex alijs, tum ex Rhetoricis Aristotelis collegimus, qui & eū ait pro Euctemene orasse. Fabulas uerò centum & uiginti docuit, & de ijs quater uicies uictor extitit. Scripsit item elegiam, ut Hephæstion obseruat: item mutos uel surdos satyros, ut est in cōmentarijs Apollonijs notatum. præter hos & Pæanas, atq; alia etiam soluta oratione. Contra uerò Sophoclem librum composuit Philostratus, quo eius furta ostendit, quem Eusebius in testimonium adducit. Leguntur & hodie Sophoclis Tragædiæ quædam, ex quibus miram illius cum in sententijs, tum in uerbis amplitudinem & grauitatem

rem colligere possitis, quibus Vergilianum illud testimonium uerissimū comprobatur:

Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

& M. Cicero ad Tyronē: An pangis aliquid Sophocleum? fac opus appareat. Scribit Lucianus, quòd quidam in libra Sophoclis & Euripidis uersus suspendebat, ac Sophoclei quidē deorsum, Euripidis uerò sursum uergebāt, huius ut leuiiores, illius ut grauiiores. uerūm quàm equū examen hoc, uiderit ipse Lucianus. Extant in Sophoclis laudem carmina multa, ut Simonidis, Erycij Dioscoridis, & aliorum, quæ ut recitem nec tempus nec memoria suppetit. multa & Græci rhetores, Hermogenes & alij: multa & in commentarijs græcis, ex quibus nos pauca hæc uobis retulimus: quare iam satis de Sophocle.

Nunc ad Euripidis uitam ueniamus, cuius nomen scribit Priscianus grammaticus, quòd sit ab Euripo deductum. Sunt & qui eo die natum asserāt, quo in Euripo pugnatum est: atq; idcirco secunda eius nominis syllaba ab Ione poëta & alijs doctis producit. Terentianus:

Fabula sic Euripidis inclyta monstrat Orestes.

Latinorum tamen quidam corripunt. Sed enim Sidonius Apollinaris eius tertiā præter normam extendisse uidetur, cum ita cecinit: *Orchestra quatit alter Euripidis.*

Verūm hæc quæ in scholis quotidie à triuia

libus proponuntur mittamus, nisi quatenus Pico huic nostro profutura duxerimus. Historiam nos igitur prosequamur. Euripidi, quem poetarum *τραγικώτατος* uocat in Poëtica Aristoteles, pater fuit Mnesarchus seu Mnesarchides Capelus, id est, caupo: mater uerò Clito, quam Theopompus & Aristophanes & Valerius, agrestia olera uenditasse scribunt, atque inde uictum sibi quaesisse: quod genus hominum *λαχανοπώλες* Græci uocant. quidam & *σκυανδοπώλες* nūcupant, quod Clito ipsa inter cætera olera & scandicem uenderet. meminit Plinius. unde & uerbum compositum Græcis *διασκυανδοπώλες*, quod significat ad Euripidis imitationem aliquid uel dicere, uel facere. Videntur uerò hi qui Euripidis genus tam humile existimant, refelli cum Philochori sententia, tum ipsius Euripidis græci expositoris ac Suidæ: apud hos enim Euripidis parentes ingenuos fuisse proditum est, eosque primum in Bœotiâ aufugisse, mox Athenis habitasse. Stobæus tamen ex Nicolo scribit, Euripidis patrem cum æs alienum soluendo non esset, corbis ignominiam passum esse, cum Bœotius esset. Corbis uerò ignominia apud Bœotios ita instituta erat, ut cum aliquis æs alienum non dissolueret, in forum duceretur, sedereque iuberetur, dein super ipsum sedentem corbem iniiciebant, tum hac notati ignominia infames censebantur.

Corbis ignominia.

bantur. Verū tamen illum fatis locupletem fuisse, ex ijs quæ Theophrastus & Rhodius Hieronymus Aristotelis discipuli tradūt, facile colligere possumus: eū enim ijs qui Orchestæ Athenis nominati sunt, uinum ministrasse, apud Athenæum prodiderunt. Saltabant uerò Orchestæ ferinis uestibus induti circa Apollinis tēplum. tamen si & his iisdem uerbis humilitas eius colligi possit. Natus autem Euripides in Salamine Atticæ insula, Callia principe, primo LXXV Olympiadis anno, ut Laërtius: ut alij uerò, LXX. quando Persæ duce Xerxe uicti sunt. Valerius tamen Harpocration non in Salamine, sed in populo tribus Cecropidos, qui Phlyes appellatur, natum Euripidem ait: quo nato ab Apollinis oraculo, uel, ut ait Gellius, à Chaldæis respōsum accepit pater, eum puerum cum adoleuisset uictorem in certaminibus fore. Id ei puero fatum esse pater interpretatus, athleram debere esse, in Olympiam certaturū deduxit, ac primo quidem in certamine per ambiguan g̃tatem receptus non est: post tamen Eleusinio & Theseo certamine pugnavit, & coronatus est: & Pancratio etiam uictor, mox à corporis cura, ad excolendi animi studiū transgressus, auditor fuit Anaxagoræ Clazomenij Phisici: atque unā etiā cum illo uixisse Dionysius Halicarnassensis in Rhetoricis scribit, idq; præcipuè co-

gnosci afferit ex ipsius poëta fabula Menalippe sapiēte, ubi eius philosophi placita inserit. Meminere huiusce rei Græci scriptores, inter quos Diodorus & Eusebius, alij. Vitruuius uerò de rerū principijs agens ita propemodum : Euripides, inquit, auditor Anaxagoræ, quem philosophum Athenienses scenicum appellauerunt, &c. Idem Athenæus in quarto, ubi de Phace agit : *ἡ δὲ ἀλλοιοῖς δὲ φησὶν ὁ σκλιωκὸς οὕτως φιλόσοφος*. In Rhetoricis Euripides magistrum habuit Prodicum Ceum, in morali philosophia Socratem. Tragædiam scribere annos natus duodeuiginti adortus, ut uerò Græci, uiginti quinque. Scribit Philochorus, in insula Salamine speluncā esse tetrā & horridam, quam Gellius se uidisse ait, in qua Euripides Tragædiā scriptitauit. Sed pictorem quoque nonnulli Euripidem primò fuisse prodiderunt, monstrarique apud Megarenses ipsius poëtae pictas tabellas. Apud Diogenem uerò Laërtium legimus, in Ægyptum nauigasse Euripidem cum Platone ad prophetas & sapientes & sacerdotes, ubi fortè cum nescio quocasu ægrotaret, marina est aqua à sacerdotibus pristinae restitutus ualerudini : unde postea ipse in fabulis, Hominum, inquit, procellosum mala abluit mare. hoc est, *δάλασα λήζει πάντα τὰ ἀνθρώπων λιανά*. In componendis quidem fabulis à Socrate inuitatum

in

in Nebulis autor est Aristophanes. Mnesilochus uerò fabulę Phryges ligna, hoc est, materiam ministrasse Socratē cecinit, quod & suo carmine ipse Euripides nō negauit. Scribit Cicero, quòd cum Orestem fabulam cōponeret, eamq; ita exorsus esset:

Neq; tam terribilis ulla fandi ratio est,

Neq; fors, neq; ira cœlitum inuectum malum,

Quod non natura humana patiēdo hæc efferat.

Socratem statim aiunt hos tres primos uersus reuocasse, admiratūq; esse. Philosophus igitur (ut dixi) uulgò Athenis appellatus, quādo & noua de rerum principijs suo carmine placita uel ex se, uel ex magistro induxisse dicitur: aëra enim & terram ex cœlestiū imbrium cōceptionibus infeminatam, omnium gentium & animaliū fœtus procreauisse cecinit. Vxores uerò duas Euripides habuit, primā quidem Chœrinan Mnesilochi filiam, alterā uerò Melito. ex qua prima filios tres sustulit, Mnesarchiden mercatorem, Mnesilochū histriōnem, tertium sibi cognominem Euripidem, qui in dicendis orationibus uersatus est. Putat Gellius ambas Euripiden eodem tempore uxores habuisse, quòd id Atheniensium decreto liceret, uti etiam de Socrate legimus. Moschopelus uerò, seu qui alius est, qui Euripidis uitam in scholijs conscripsit, unam post alteram commemorat, & seorsum, Fuit Euripides mori-

bus asper atq; ferus, & ut græcè dicitur, *μεγαλοψυχος*: sed & arrogātem & superbum Valerius Maximus prodit. Cum enim aliquādo fabulam recitaret, à populo rogatus ut sententiam quandam mutaret, in scenam progressus dixit, se ut populum doceret, non ut ab eo disceret, Tragœdias cōponere solere. Alcestidi quoque poëtæ Tragico obiicienti, quòd triduo tria tantum carmina composuisset, se uerò centum: respōdit, Sed hoc interest, tua triduo tantummodo, mea uerò in omne tempus sufficient. Scribit in Rhetoricis Aristoteles, Euripidē olim impietatis accusatum ab Hygenone, cum scripsisset peierandum esse: respondisse, iniuriā sibi ab Hygenone fieri, cum Dionysiaci certaminis iudicia in forum deferat, seq; ea de re ibi dicturum, si accusare uoluerit. Nec illud præteribo: cum iam Athenienses necis Socratis penitus uisisset, quòd iniquè eum condemnassent, edictò cauerunt, ne publicè Socratis nomen enūciaretur, ne scilicet in populo motus fieret. At Euripides edictum ueritus, Palameden induxit, ut sub eius persona occasione haberet ea uerba exclamandi, *ἐκάνειτε, ἐκάνειτε*, id est, occidistis Græcorum optimū. quæ uerba ubi spectatores quorsum dicta essent intellexissent, totum theatrū in lachrymas conuerterūt. Sed nos reliqua de Euripide sequamur. Celebrat quadam ad Lucilliū epistola Seneca

Seneca duodecim hos Euripidis iambicos, quos hoc uobis loco recitabo, quòd in per- uulgatis epistolis Senecæ parum emendatè leguntur. Senarij hi sunt:

Sine me uocari pessimum, ut diues uocer.

An diues, omnes quærimus, nemo an bonus.

Non quare, & unde, quid habeas tantum rogant.

Vbique tanti quisque, quantum habuit, fuit.

Quid habere nobis turpe sit, quæris? nihil.

Aut diues opto uiuere, aut pauper mori.

Bene moritur quicumque, dum lucrum facit.

Pecunia ingens generis humani bonum,

Cui non uoluptas matris, aut blandæ potest

Par esse prolis, non sacer meritis parens,

Tam dulce si quid Veneris in uultu micat,

Merito illa amores cælitum atq; hominum mouet.

Cum hi nouissimi uersus in Tragœdia Euripidis pronūciati essent, totus populus ad eijciendum & actorem & carmen consurrexit uno impetu, donec Euripides in mediū ipse profiluit, petens ut spectarent uiderentq;, quem admirator auri exitum faceret. Dabat in illa fabula pœnas Bellerophōtes, quas in sua quisq; dat: nulla enim auaritia sine pœna est, quamuis sit satis ipsa pœnarum. atq; hæc quidē Seneca. Alludit uerò Euripides duobus ultimis uersibus, ut puto, ad auream Venērem quam uocāt poëta, qua de re in deorum cognominibus agēdum. Mulierosum quidem Euripidem fuisse scribit Athenæus,

hoc est, φιλογύνω, mulierumq; amatorem immodicū : at uerò oforem Gellius & Suidas, id est, μισογύνω, nisi uel hæc uel illa exemplaria mendosa sint. uel potius ut interpretatus est Sophocles . Nam cum Sophocli nescio quis Euripidem mulierū oforem esse dixisset, ei respōdisse Sophoclem tradit Hieronymus in historicis commentarijs: In Tragedijs, inquit, odit, quoniã in lecto uxores nostræ non tales sunt mulieres : quasi id innuat, quòd in fabulis odisse uideatur mulieres Euripides, sed in lecto minimè. Quid est, inquit Piso, quòd uno dixisti spiritu, & uno propè uerbo, Euripidem fuisse mulierū oforem, & amatorem? Non inficior, inquã, Piso: sed ita uos intelligite, uti Sophoclem modò respōdisse dicebam. uel potius, ut alij putant, quòd hoc iuueni, illud seni ei contigerit. Nam cum Gellius mulieres Euripidem odisse ait, causam non affert, quã hic ego uobis ex Græcis scriptoribus afferam . Aiunt enim illi, cum histrionem suum aliquando unum cum uxore misceri reperisset, ea causa mulierū genus exosum habuisse, atq; in Macedoniam fugisse, Comitorum ueritum calumnias: fuisse uerò ab Archelao rege benignè susceptum, & inter amicos intimos annumeratū, ita ut Euripidis causã regẽ ipsum interfectum, in quinto Politicorum scribat Aristoteles à Decamicho, qui regis iussu ab Euri-

Euripide uapularat. quidam Decanicū, alij, inter quos Aristoteles, Decamnichum uocant, & ex ijs unum aiunt fuisse, qui in aula regis uersaretur: qui cum aliquando Euripidi *ἑρόματ' ἠυσωδίαρ*, hoc est, oris graueolentiam obiecisset, à rege Euripidi propterea cōcessum, ut eum impunè uerberaret: quod postea & regiæ necis & poëtæ causa fuit. Gratus, inquam, Euripides adeò Archelao fuisse perhibetur, ut ei petenti nihil denegaret. quinimò cum quidam à rege aureū scyphum dono petiisset, Euripidi illum rex dari iussit, dicens, Tu enim petere, ipse uerò capere dignus est uel non petens. hoc est græcè, *σὺ μὲν γὰρ αἰτῶν, ἐπὶ δὲ λαμβάνειν ἀξιόσ' ἔστι καὶ μὴ αἰτῶν*. Item cum Agathonē iam pubescentem deoscularetur Euripides, rex ait, Ne admiremini, pulchrorū enim autumnus etiam bonus est. hoc est græcè, *μὴ θαυμάσονται, τῶν γὰρ ἡαλῶν καὶ τὸ μετόπωρον ἡαλῶν ἔστι*. quod est in Plutarchi Apophthegmatis ascriptum: tamen si idem in Erotico, à poëta dictum, non à rege uideamus. Sed is Plutarchi liber parum castigatus legitur. Celebrat Dicæarchus Euripidis uersus, quibus Archelao regi ita scripsit: Non esse prudētis hominis, cum sit pauper, munera diuiti dare. Scribit Diomedes grāmaticus, Euripiden Archelao petenti ut de se Tragœdiam scriberet, respondisse, non se facturum, deosq; precaturū ne quid regi

Tragœdiæ propriū unquam accideret. Euripidem tradit Eparchides, cum in Icarium Atticæ locum fortè iuisset, & in agris mulierem inuenisset, quæ cum uirgine puella & duobus filijs, quòd fungos edissent, extincti essent, in hæc fermè uerba epigrāma composuisse: O non senescētem axem ætheris sol secans, talē ne uidisti antea tuo malum oculo, matrem & uirginem filiam & consanguineos duos eodem fatali functos die? Sed his missis, iam uaria quæ de eius morte traduntur, attendite: ea quàm potero breuius referam. Mortuū Euripidem ferunt tetro quodam & horribili mortis genere. Cum enim aliquādo ab Archelao cœnatus noctu rediret, quod scribit Valerius, laceratus est à canibus, qui in eum ab Aribœo Macedone & Crateua Thessalo, uel Cratena, poëtis eius æmulis (ut ait Suidas) immissi fuerant. Alij à Decamnicho, de quo paulò antè. Diogenianus tamen Promeri regij ministri eos canes fuisse scribit, qui Promerus mirādum in modum Euripidē est odio infectatus: ab eo enim regi aliquādo insimulatus fuerat: atq; inde factum prouerbiū, Promeri canes, de ijs qui læsi clam summittunt, qui lædentes ulciscantur. Sunt qui canes in Euripidem immisos tradant, cum poëta ad Craterum regis catamitum proficisceretur: alij cum ad uxorem Nicodemi, seu, ut alij, Nicodici Arthusij:

Prouerb.

Thufij: quod mihi parum uerifimū uidetur,
 cum quintum & feptuagesimū annū n age-
 ret Euripides: ea etenim ætas minus habiles
 ac ualidos homines facit ad Veneris illece-
 bras: & propterea alij aliter rem prodidere.
 Cum in uico, aiunt, Thracen Macedonię ca-
 nis quidam Archelai aberrasset, Thraces il-
 lum canem maſtarunt (ita enim mos apud
 illos erat) & simul uorarunt: quod cum Ar-
 chelaus perſenſiſſet, eos homines talento
 mulctauit: illi uerò cum ſoluēdo non eſſent,
 Euripidem rogarunt, ut apud regem pro fe
 intercederet, qui & eis ueniam & remiſſio-
 nem impetrauit. Poſt uerò cum Euripides
 per ſyluas meditando, ut conſueuerat inter-
 dum, ſolus incederet, rege uenante, canes ip-
 ſum circūuenientes dilaniarunt, & penè uo-
 rarūt. Canes autem illi crediti ſunt ex eo eſſe
 progeniti, qui fuerat à Thracibus occiſus: &
 inde ex eo factum in eos adagium, qui præ-
 ter ſpem eis pœnas pendunt, quos aliquādo
 læſere, Canis uindictam eos morari. hinc,
 puto, eſt illud Ouidij poëta:

Vtq; cothurnatum uatem tutela Dianæ

Dilaniant uigilum te quoq; turba canum.

Vnde etiam Ion poëta:

Tēq; ſibi ponant prandia grata canes.

ſi illud rectè reponimus, *ναὶ δὲ λυνοῦσσι τοὺς δῖον
 ἀνοῦσσι τοὺς λυνοῦσσι*. Locum uerò illum in quo à
 canibus, quos Macedonum lingua Eſteri-

cas uel Estreaticas à monte Macedoniae uocant, discerptus fuit Euripides: Bormiscum appellatum tradit Stephanus, quæ regiuncula est Macedoniae. At ne quid prætermissam, scribit græcus interpres ipsius Euripidis, cum poëta apud regem uersaretur, & cogitabundus esset, in quodam nemore contigisse ut à canibus ipsius Archelai deuoraretur, qui fortè in uenationem prodibat: fuisseq; tum Euripidē septuagenario maiorem. hæc quidem ille. Porro alij non à canibus laceratum Euripidem scribunt, sed à mulieribus. At uerò sepulchrum & Euripidis memoriam eo Macedones dignati sunt honore, ut in gloria quoq; loco prædicarent,

ἔπολε σὺ μνημα εὐριπίδου ἔλατό πωρ.

hoc est, ut Gaza transfudit,

Nulla ætate tua Euripides monumenta peribunt.

Positum est autem eius sepulchrum, auctoribus Plinio & Virruuio, inter duos confluentes riuos, alterum saluberrimi quidem potus, alterum uerò mortiferi. Sed cur nõ Plutarchi uerba uobis recitem? qui de sepulchro Euripidis ita propemodum scribit: Dicitur autem, inquit, Lycurgi sepulchrū fulmine ictum fuisse: id uerò non facillè alteri cuiquam ex illustribus præterquàm Euripidi accidisse & mortuo & condito in Macedonia secus Arethusam. Itaq; argumentum ac testimoniu magnum est ijs, qui sunt Euripidis

pidis studiosi, illi soli post mortem contigisse, quæ prius dijs immortalibus dilectissimo pijsimoq; Lycurgo contigisse legimus. atq; hæc quidem Plurarchus in Lycurgo. Sophoclem quoq; proditum Euripidis morte ita consternatū, ut atrata & pulla tunica se induerit, ac sine corona suas Tragædias ab hi strionibus actitari uoluerit. Philemon insuper comicus eius mortem carmine defleuit. Extat & Alexandri Aetoli de Euripide carmen apud Gellium. Perijisse uerò traditur nagesimatertia Olympiade, annos natus septuagintaquinq;. Athenienses quidē eo mortuo in Macedoniam legatos petitum miserunt eius ossa: quibus cum negata fuissent, inanem nihilominus tumulum, id est, cenotaphium ei struxerunt, in quo inscriptio talis à Thucydide, uel, ut alij, à Theophilo poëta posita traditur:

Μνημα ἢ ἑλλὰς ἀπασὶ σὺν ἐπίδ', ἔστ' ἔα δ' ἴσχει,
γῆ μακεδῶν, ἢ γὰρ δέξατο τέρμα βίης.

πατρὶς δ' ἑλλὰς δ' ἑλλὰς ἀθλιῶναι, πλεῖστα ἢ μῦσας
τέρψας, ἐκ πολλῶν ἡγεὶ τὸν ἔπαινον ἔχει.

quod ferè sic latinè sonat:

Est monumentum Græcia tota Euripidis, ossa

Terra tegit Macedon, hîc ubi fata tulit.

Patria Græcia græciæ Athenæ, plurima musas

Delectans, ex multis hoc quoq; laudis habet.

Euripidis tamen ossa in ciuitatē Pellam delata accepimus, & ibi honestè condita. Stra-

bo in Argiuorum foro sepulchrum Euripidis ait fuisse, appellatumq; Plinthum. Fabula uerò Euripidis duæ & nonaginta fuisse feruntur, inter quas octo Satyricæ: in his quindecies tantum uicit. At uerò M. Varro eius fabulas quinque & septuaginta commemorat, & quinquies tantum iudicum iniuria uicisse ait. Sunt qui quater dicant, item semel post mortem, eius docente nepote, qui & ei fuit cognominis. Fuit etiam Euripides primus qui fabularum principijs argumenta inseruit. Eundem præter Tragœdias luisse gryphis, atq; ijs in primis qui per literarum circūscriptionem fiunt, annotauimus in eo, quem ad te Pice dedimus, Aenigmatū libello: quo genere & Sophoclem usum Athenæus scriptū reliquit. Quantæ autem autoritatis fuerit Euripides, etsi ex ijs quæ superius commemorauimus abundè uobis ostensum puto, multò tamen, si quæ à Plutarcho referuntur attulero, locupletius id uobis testimonium fuerit. Nam cum cladem descripsisset Atheniensibus illatam à Syracusanis Gylippo duce, & Nicix & Demosthenis Imperatorū necem, captiuorumq; seruitia, subiungit: Multi ob Euripidem poëtam saluati sunt: eius enim poëtæ uersus præ cæteris Siculi admirabantur, & si quos à captiuis habere poterant, perdiscebant: unde captiuorum multi liberati Athenas reuertentes, Euripidem

ripidem adhuc uiuentem salutatū ibant, asse-
rentes se eius uersibus esse seruatos. Alij qui
dam cum illius uersus dominos suos discen-
tes docuissent, ab eis præmij loco manumis-
sionem acceperunt. Plurimi post præliū per
ciuitates dispersi ac uagi, uictum sibi horum
uersuum recitatione comparabant. Mirum
est, inquit Piso, quod narras: neq; enim un-
quam aliquid tale ullo de poëta, eo præcipue
uiuente, uel legi, uel auditi. Ita est, inquam,
profectò Piso. Verùm & noster quoq; Mar-
cus Cicero tanti Euripidem fecisse uidetur,
ut ad Tyronem scribens dicat, singula Euri-
pidis uerba, singulas sententias existimare,
citans eius hoc carmen senarium:

Frigus tenui quàm corpori contrarium. hoc est,

ψυχῆ ἢ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον.

Sed & tu iam dudum Quintilianī de duo-
bus his poëtis uerba recita, quando ego sen-
tentiam, non uerba teneo. Libenter, inquit
Piso, faciam: & ad Picum conuersus, de Tra-
gicis, ait, loquens Fabius, Sed longè clarius,
inquit, illustrauerunt hoc opus Sophocles
atq; Euripides, quorum in dispari dicendī
uia uter sit poëta melior, inter plurimos que-
ritur: idq; ego sanè, quoniam ad præsentem
materiam nihil pertinet, iniudicatum relin-
quo. Illud quidē nemo non fateatur necesse
est, njs qui se ad agendum comparant, utilio-
rem longè Euripidem fore: nanq; is sermo-

ne, quo ipsum reprehendunt, quibus grauitas & cothurnus & sonus Sophoclis uideatur esse sublimior, magis accedit oratorio generi, & sententijs densus, & in ijs quæ a sapientibus tradita sunt penè ipsis par, & in dicendo atq; respondendo cuilibet eorum qui fuerunt in foro disertis, comparandus: in affectibus uerò cum omnibus mirus, tum in ijs quæ miseratione constant facile præcipuus. Hunc & admiratus maximè, ut sæpe testatur, & eum secutus, quanquam in opere diuerso, Menander. atq; hæc quidem Fabij uerba. Cui ego: Ista tu quidem memoriter Piso: at non sic ego, quæ nunc uobis ex Galeno Pergameno, cum de castigatis Hippocratis exemplaribus agit, recitabo. Cum enim, inquit, Ptolemæus ab Atheniensibus petisset Sophoclis & Euripidis autographa exemplaria, ad eorum emendationem quæ in Alexandrina bibliotheca ille positurus esset, ijsq; negassent, cumq; mox hi frumento indigerent, propter Atticæ eius temporis penuriã, Ptolemæus ex Aegypto frumentum eos exportare prohibuit, quousq; illi penuria compulsi, illa ipsa exemplaria regi dono misere: quibus acceptis, nō modò gratus rex ut frumenta ex Aegypto exportarēt concessit, sed sine etiam uectigali: tanti scilicet rex literarum studiosissimus, casta & emendata exemplaria faciebat, quam rem eò uobis libētius retuli,

retuli, ut uos etiam ad codices emēdatos & castigatos omni studio ac diligentia comparandos inflammarem, si Galenus tantus medicus, hoc exemplo faciendum monet. Sed cur & ego, ubi in hęc incidimus, quę ex alijs collegi ad hanc rem pertinentia, uobis hoc loco non subiiciam? Aratum poētam ferunt, quo pacto emendata Homeri carmina esset habiturus ex Timone philosopho quę fuisse: Arato Timonem respondisse, id illum consecuturū, si in antiqua exemplaria incidisset, non quę fuissent à recentioribus inuersa interpolatę: quo pacto hac tempestate à plerisq; fieri conspiciamus. Nostri quidem hac in re diligentissimū fuisse Valerium Probum tradunt, ut qui ex uetustis codicibus ueram germanamq; lectionem scriptorum eliceret. Idem cum in cęteros scriptores, tum in Plautum in primis Varro pręstitit. Laudantur & in Gręcis pręter Aristarchum & Aristophanem, Appion, & is Nicenor, qui à frequenti, qua in autores uitiatos utebatur signi nota, Stygmatias cognominatus est. Sunt & qui hodie in Vergilio & Marco Tullio hoc studij & diligentię magna cum sua laude exhibent, qui cum moribus, tum hoc nomine mihi charissimi. Sed in uiam redeo. Fuerunt duo alij Sophoclis nomine, ex priori quidem ambo genere procreati, quorum alter Aristonis filius &

senioris nepos, qui fabulas quadraginta, uel ut alij tradunt, undecim tantum exhibuit, in quibus quidem decies uictor. Præter fabulas, elegias quoque scripsit. Fuit uero inter eos numeratus, qui moribus & castitate ac uitæ sanctimonia apud gentes celebrati fuerunt, adeo ut eum nonnulli scriptores Apollonio compararint. Tertius uero Sophocles & ipse ex senioris Sophoclis stirpe genitus, Atheniensis fuit, Lyricus & Tragicus, inter eos connumeratus, qui Plinias Tragica dicti sunt, de quibus alias egimus. Fabulæ huius quindecim dicuntur. Sed & alterum quoque Euripidem poetam fuisse legimus, qui senioris ex fratre, ut sic dicam, nepos fuit, ut est à Dionysio in chronicis scriptum. Hic Homericam scripsisse fertur editionem, quam priori tamen quidam ascribunt. Huius fabulæ existimant, Orestes, Medea, Polyxena. Et cum his etiã fuit Theophilus, cuius modò in Euripide meminimus. Comædias uero scripsit, inter quas medicus Epidaurius, Panactia, Bœotia, Prærides, & Neoptolemus: quæ fabulæ ab Athengò & Suida citantur. Extrat Theophili opus, cõfictum, ut arbitror, quo Apollinis oraçula Theophilus ipse colligit: Apollinẽ enim interrogat inter multa alia, an unus sit Deus, an alius: aliãque eiusmodi plura, quæ hexametro cū sint carmine cõscripta, non ideo Comici poetæ crediderim:

ut cunq;

Theophilus.

ut cunque tamen, hoc uobis loco recensui. Quæ cum dixissem, & me non nihil colligerem ad cæteros poëtas referēdos, ad me conuersus Piso: Nequeo, inquit, Lili satis mirari Græcorum studium, ne uerius dicam curiosam nimis in omni uel re minima diligentiam: nihil enim ab ijs quantumuis leue intractum audio: cuius rei nomine nostrorum pleriq; eos imitati, leuitatis & affectationis infimulantur. Cui ego: Rectè, inquã, ais Piso: sed quorundam fuere, non omnium, inania ista quæ dicis studia, nec antiquorū modò, uerum huius ætatis etiam, atq; in primis adolescētium, qui ingenij potius ardore ac impetu, quàm iudicio feruntur, sicuti Macremboliti, & Oloboli, & aliorum qui ænigmata carmine scripsere, id quod in præfatione nostræ ad te Pice, ænigmatum interpretationis scripsimus: ut cætera huiusmodi cæterorum in præsentia mittam, quæ inter narrandum poëtas ex me audietis: quare nunc attendite, ad reliquos enim scenæ poëtas redeo. Erat in hoc poëtarum ordine Aristarchus Tegeates poëta Tragicus, qui iisdem fermè tēporibus, quibus Euripides, floruit, Olympiade uidelicet LXXXII. ut est in Eusebij Chronico. Hic cum ab Aesculapio morbo liberatus fuisset, *χαρισθήσεται*, hoc est, gratias agentia dona uel laudes persequitur. Sanitatis, inquit, mercedem dei quidem

ipsi nec postularent, nec acciperent. quomodo enim? si quæ maxima bona sunt, & ultro nobis elargiuntur, permittuntque Solem uidelicet ipsum aspicere, ac tanti dei tam felices radios sine ullo precio, ac tam uarios aquæ & ignis usus habere, denique uitalem hanc aëris auram capere, & pro arbitrio frui. Verum enim uero in his quoque minimis nos neque ingratos, neque prorsus beneficiorum immemores uideri uolunt, nostramque eo etiam modo spectari uirtutem. Docuit uero fabulas hic Aristarchus LXX. atque in his bis tantum uicit. Primus hic etiam fabulas in eam sensus prolixitatem constituit, ut Suidas ait. Inter huius poetæ fabulas memoratur Achilles, quam Ennius post traduxit, unde illi nomen, Ennij Aristarchi Achilles, quod uel ex his Festi uerbis intelligi datur: Prolato, inquit, ære afftitit. Ennius in Achille Aristarchi, cum ait, significat clypeo ante se protento. Voluitque rem hanc uobis dicere, ne illud Plauti ex Pænuli prologo perperam exponaris: Achillem, inquit Plautus, Aristarchi mihi commentari libet, ubi interpretes constringunt, quæ parum sunt poetæ congrua. Vixit uero hic Aristarchus annos supra centum. Me latet an hic sit, quem Plutarchus Theodecti filium scripsit, in eo qui *περι φιλadelphίας* inscribitur. hic fratrum amorem adeo rarum esse dicebat, quam sint Molionidæ,

Tum

Tum Picus puer ad me conuersus: Istos, inquit, Molionidas nūquam amplius audiui, eos uelim libenter nosse, cum exemplo sint tam fraternæ gratiæ raræ. Cui ego: Putabā, inquam, te meminisse obseruationū mearū, in quibus id copiosè explicatum. Fratres hi duo fuere *συμφυῖας*, ut Græci dicūt, id est, congeniti aurigæ, & concordēs, quorū alter habenas & lora, alter scuticā & flagellum moderabatur: hos Homerus à patre Actore Actoridas, Plutarchus & magnus Gregorius à matre Molione Molionidas uocarūt. Duplicis hos naturæ fuisse fabulatur: nam duo uterq; capita, quatuor manus, & totidem pedes, unū uerò corpus habuisse feruntur: hos cum Hercules uincere nequiret, insidijs interceptit, Elinq; obtinuit. autores Pherecydes & Mnaseas, item Pindarus aliq;. Sed horum quoq; propria nomina, simul & alia pleraq; leges uel in obseruatione mea, uel in Herculis uira, quam non modò concepi, sed iam parturio: atque ideo hoc tibi loco parcius. Satis tu quidem de Molionidis, Picus ait: sed nunquid grammaticū Aristarchum nobis piget referre, de quo tam sæpe scriptores, ut nomen eius iam ferè transferit in censuræ nomen? Libenter, inquam, Pice uobis, si non omnia, aliqua saltem de ipso retulero: nam & ipsum uatē, hoc est, *μάστιγ* Panætius philosophus Rhodius appellauit, ea ratio-

*Aristarchus
grammaticus.*

ne, ut scribit Athenæus, quòd facile poëmatum sensus quasi diuinaret. Fuit igitur Aristarchus patria quidem Samothrax, licet Alexandrinus habitatione: est enim Alexandria diutius uersatus. patrem sibi cognominem habuit Aristarchū. claruit centesima & quinquagesima Olympiade, quo tempore Ptolemæus Philometor rex erat, cuius & filium erudiuit. Commentariorum libros solummodo scripsit supra octingentos. discipulus fuit illustribus grāmatici Aristophanis, & cum Cratete Mallote, qui & Pergamenus uocatur, diu Pergami certasse dicitur. discipulos plus quàm quadraginta reliquit. anno LXXII diem obiisse tradunt inedia: cum enim hydropè laboraret, ipse sibi cibū subtraxit. Aristarchum & Aristagorā filios reliquit, insipientes ambos & fatuos: diuenditum uerò Aristarchum fuisse, atq; ab Atheniensibus redemptum, sunt qui prodiderūt. Hic utiq; Aristarchus Homericos uersus & in ordinem redegit, & illustrauit, ut etiam Aelianus in omnimoda historia scribit. Marcus quoq; Cicero ad Appium, Aristarchum, ait, Homeri uersum negare, quem ipse non probet. Huius certè illa sententia fertur, digna ut memoriæ ijs præcipuè mandetur, qui tanto scribendi uersus desiderio tenentur, & plerunq; genio auersante, ut dicitur, & inuita Minerua, uersus tamen inconditos & nugas

gas effutire non cessant. Cum enim Homeri poëmata concinnaret, & in ordinem redigeret, interrogatus cur ipse nõ scriberet, respõdit, Neq; se posse quemadmodũ uellet scribere, neq; uelle quemadmodũ posset. Ad quam sententiam Horatius in Epistolis ad Augustum alluisse uidemus, si antiquis stamus grammaticis:

Nec, inquit, sermones ego malle

Repens per humum, quàm res componere gestas.

Deinde subiungit:

Si quantum cuperem possem quoq;.

Quidam Aristarchum falsò Pisistrati uixisse tẽpore putauere, ut alibi meminimus. Sequebatur uerò in tabula Achæus Pythodori, uel Pythoridos filius, Eretrienfis, ut Suidas & Athenæus tradunt, poëta Tragicus, qui LXXIII Olympiade floruit. Plures autem fabulas scripsisse fertur, sed quot numero, incertũ: quidam enim XLIII. alij XXX. nonnulli quatuor tantum & uiginti prodiderũt: una uerò tantum uicit. Sophocle paulò iunior fuit, & cum Euripide aliquo tempore uixit, hoc est, usq; ad LXXXIII Olympiadem. Meminit Achæi & Laërtius in uita Menedemi, ubi & philosophũ ipsum ait ex Satyra Omphale hos senariolos usurpare:

ὕλισκετ' ἀράγε καὶ πρὸς ἀδυνῶν ταχὺς,

καὶ πρὸς χελώνης αὐτὸς ἐν βραχέϊ χρόνῳ. hoc est,

Capta est profectò celer ab imbecillibus,

Achæus.

Et aquila tempore in breui à testudine.

Eiusdem fabulam, Alcmaeon Satyricam, citat Athenæus: alij & Philoëteten, & præcipuè cum de hac uoce in bello prodeuntium *ἰλιού* differunt. Fuit & alter Achæus Syracusius iunior, qui & ipse Tragœdias decem scripsit. Erat & Xenophon, non Socraticus ille philosophus Attica musa, sed alter ueteris Comœdiæ poëta. Et cum his pariter

Chærephon.

fuit Chærephon Tragœdiarū scriptor, quem Socrati pleriq; familiarem & amicū putant: cui Pythia, cum oraculum cōsuleret de ipso Socrate, id responsum tulit:

ἀνδρῶν ἀπάντων σοκράτης σοφώτατος.

id est, omnium hominū Socrates sapientissimus, ut est apud Laërtium. Sed tamē mirum est Pythiam iambico trimetro respondisse, cum heroica solita esset oracula reddere: nisi fortè Chærephon ipse oraculum in Tragœdia retulerit. Vtcunq; inter fabulas quas scripsit Chærephon, Heraclides reponūtur, hoc est, Heraclidarū descensus. uerū quoniam nocturnis lucubrationibus extenuatus erat, ac pallore & macie confectus, Nyctæris, id est, noctua cognominatus est: unde etiam prouerbium, *ὅθεν διαίτης χαιρεφώντος φύσει*, Nihil differt natura à Chærephonte. Cui alludit Aristophanes in Nephelis: Nihil, inquit, natura differt à Chærephonte. Idem in Pluto, suppresso Chærephonis nomine:

mine: Nihil penitus discrepas ab Heraclidis: id est, ab ea Chærephontis fabula, ut Suidas obseruat. Meminit & huius Philostratus in Sophistarum uitis. Fuit, inquit, Athenis Chærephon quidam, sed nō is, quem comœdia *πυξίωρον*, hoc est, buxeum uocat, à pallore scilicet, quē nimio studio corrupto sanguine contraxerat. Fuerunt & duo Carcini nomine nūcupati, quorum prior Agri-
gentinus Tragicus, licet Comicus à Laërtio dici uideatur. Polycritus quoq; Mendesium in primo comicū illum facit, & cum Aeschine Socratico Dionysio tyranno Syracusis astitisse. Carcini præterea meminit Aristoteles tum in Rhetoricis, tum etiam in Ethicis, ubi Eustrathius id tradit, quòd cum fabulam meditareretur à serpente morsus occubuit. eius fabula de Cerere Proserpinam quæritante, à Diodoro ualde commendatur in libris Bibliothecæ, item ab Athenæo, qui eius uersus citat, in senes qui puellas uxores ducunt. Alter uerò Carcinus Theodecti, uel ut Lyfias apud Harpocrationem putat, Xenoclis filius, Atheniēsis, Tragicus, qui centum & sexaginta fabulas docuit, & in sola uictoriā est affectus. Floruit per tempora Philippi Macedonis centesima Olympiade. Inter fabulas ipsius Achilles, Semele uel Arche, ut scribit Athenæus, reponuntur. Carcinus ab Aristophane cum aliubi, tum in fabula quæ

Carcini duo.

Pax, hoc est, ἐπιών inscribitur, maledictis incessitur, atq; eius pariter filij, quos Strobilos nuncupabat, id est, cochleas: id enim, & buccinas marinas *στροβίλοι* significant, ut Suidas ait, præter alia significata. Id certè innuens Aristophanes, patrem quidem Cancrum, filios uerò Cochleas uel Buccinas (à quibus & prouerbiū factum, Felicior Carcini strobilis, id est, *διδαιμονέστεροί τε καὶ ἄρκεῖν στροβίλων*, in improbos & parum fortunatos) eosdemq; quòd domi inter se contentiosi essent, *οἰκογενεῖς* uocabat, quasi dicatis, domigenitas & altilis cothurnices: scimus enim quòd huiusmodi genus auium inter se certantium passim ludo hoc tempore habetur, & ab antiquis etiam habebatur, id quod ex Polluce, Luciano, Herodiano, Plutarcho & Ouidio, alijsq; in obseruatis meis ostendi. Nunc ijdem filij, quòd colla & ceruices longas & angustas haberent, Gyliauchenas & Gyliatrachelos idem appellabat Aristophanes: est enim gylios texti seu uasis cuiuspiam militaris genus oblongum, & in acutū desinens, in quo, ut Suidas Græciq; alijscribunt, caseus seruaretur, cum cæpis, addunt alijs & oliuas: unde & opsothecæ, hoc est, obsonij theca & repositorium militare dicitur. Addit Suidas & Chærogryllum, id est, porcum spinum sic uocari, & Herculem: alijs porcum seu leonem. Sed hac de re & in Herculis uita disse-

differui. Erant uerò hi Carcini filij reliquo corpore mutili, collo autē oblongo, ad eius gylij similitudinem. Vnde ridendi sunt hi, qui Glycytrachelos legunt, inter quos Erasmus, quo fit ut eadem ratione eosdem etiā, quòd pomiliones essent, interdum uocaret Nannophyes: Nanni etenim (ut scitis) parui sunt homines, ut hinni equi, quod Græci obseruant grāmatici. Item à caprarum stercore Sphyradon ἀπουνίσματα, & quòd à patre saltantes in fabulis inducerentur, Orchestas, itē Mechanodiphras uocabat, hoc est, currus uel fellas machina & arte confictas. Carcinus enim in fabulis machinas ac monstrositates quasdam inducere solitus erat, & propterea dodecamechanon eum uocat Plato, uel quoniam in fabulis euntes & redeuntes deos è cælo imitaretur. Damnatur item ipse Carcinus, quòd fabulam composuerit Myes, id est, Mures, præter expectationem, hoc est, cum labore: & galen, id est, mustelam uel felem dixit strangulasse nocturnos mures: ea quãdò mustelarum seu felium (ita enim quidam Galen interpretantur) est natura, ut noctu mures captent & strāgulent. Sed de cōuicijs Aristophanis satis diximus, nunc reliqua uobis quæ de Carcino meminī, afferam. Ab hoc ipso Carcino poëta adagium illud exiuit, Carcini poëmata, de ijs quæ obscura nimis, & ænigmati similima

funt. Orestes enim fabula, à Carcino composita fuit, ita ut Orestem induceret, dubijs ac obscuris uerborum inuolucris matricidium fatentem. Meminit huius prouerbij Menander in fabula, *ψούδ' ἠρακλῆα*, hoc est, falso Hercule, & Suidas & Athenæus, qui, Straticum, ait, cum audisset quempiã parum scitè canētem, interrogasse cuius id foret carmen: cumq; ei responsum fuisset, Carcini, illum dixisse, Multò quidem magis quàm hominis: alludens uidelicet ad Carcini significatum: *καρκιν* enim cancer à nostris dicitur. Sunt præterea qui Alopem ipsius Carcini poëtæ fabulam apud Aristotelem in Ethicis interpretentur: aliq; ipsius poëtæ filiam, quæ adultera fuerit, ut est apud Eustrathiũ. Sunt qui sanius se Aristotelem interpretari putent, & Carcini nomen non poëtam, sed cancrum significare, eo Aristotelis loco affirmant: nam à cancro Alopè morsa fuit, sicut Philocteren idem Philosophus paulò antè à uipera morsum dixerat. Sed ut hoc loco uobis nihil mittam quod succurrit, fuit alius Carcinus Naupaëtius, qui carmina, quæ à Græcis frequētissimè Naupaëtia, sine autoris nomine afferuntur, composuisse traditur: cuius sententię Charon Pythoclei Lampfacenus fuit, quem sequitur Pausanias in Phocæicis: tametsi exemplaria uulgata eo loco parum castigata legantur. Apollonij porò

rò Grammatici in secundo Argonauticôn, nō Carcino carmina Naupactica, seu Naupactia, ut aliq̄ legunt, sed Neoptolemo cuiuspiam poëtæ ascribunt. Atq; de Carcinis hæc tenus: nūc pauca de Xenoclido, quem per hæc fermè tempora fuisse colligimus. eum certè Demosthenes nō obscuri nominis poëtam fuisse ait, & si Vlpiano rhetori credimus, Atheniēsis fuit, qui in Macedonia Philippi temporibus plurimum uersabatur: uerum cum Egesippū ciuem quidem esse ostendisset, sed inhonoratum, ex eo à rege ipso est prohibitus in Macedonia diutius obuersari. Tum erant in tabula duo Sophrones, quorū prior Syracusius, Agathoclis & Damasyllidis filius, qui Xerxis primū temporibus, deinde Euripidis floruit, Mimorū uerò scriptor. Sunt autem, ut etiam antè diximus Mimi, qui & Planipedes à Latinis, teste Diomede, dicuntur, poëmata festiua & ridicula, maximeq; iocosa, qualia apud Latinos scripsit Laberius & Mattius, apud Græcos Sophron, de quo nunc agimus, & Philistion: quorū quidem poëmatum poëtæ Mimographi, Mimologi, ac etiam interdum Mimiambi, ut antè latius executi sumus. & propterea nunc Sophronem ipsum potius referamus, quem usque adeo Fabius & Valerius Maximus, aliq; probatum à Platone prodiderūt, ut dormiēs semper eius libros,

Xenoclidēs.

*Sophrones
duo.*

atq; etiam cum moreretur, capiti suppositos habuisse feratur. Scripsit uerò Sophronimos masculos & fœminas soluta oratione, ut ait Suidas, lingua Dorica. Difficilis uerò admodum in scribēdo & obscurus fuisse dicitur, & propterea à Statio implicitus uocatur. Demetrius quidem Phalereus, ubi agit de sermōnis gratijs, mirum in modum Sophronis gratiam orationis celebrat: ex rebus enim, inquit, gratiæ sumuntur, non ex prouerbijs: ut cum ait Sophron, *ἐπίς δ τὸν πατέρα πνίγων* inquit, patrem suffocās. quod in eos dici putarim, qui cum ipsi oblectentur, suis perniciē comparant. Idem aliubi quoq; ait, *ἐκ τῆ ὀνυχῆ γὰρ τὸν λέοντα ἔγραψεν*, ex ungue leonem pinxit: quo prouerbio alio quidem modo Lucianus & Philostratus utuntur. Quidam à Phidia emanasse tradunt, qui ex solo ungui totius leonis statum metiebatur, ut ex Herculis pede Pythagoras Herculem, ut ex Plutarcho Gellius. Sūt qui prouerbiū hoc ita proferant, Ex unguibus leonem cognoscere. Sophronis item, eodem Demetrio autore, & illud, *τοριώαυ ἐξίσση*. est enim, Toryna instrumentum ad ollam commouendam. Alij ex Eupolide *ἐξίσση* legunt, ut à feruēdo, non à radendo intelligatur. Eiusdem quoq; & illud, *κύμινον ἐσπειρε*, id est, Cuminum feruit: cuius & Plutarchus meminit in secūdo Symposiacōn. Item alibi ait, quod olim ferebatur

batur à male precantibus, atque ita felicius
 prouenire putabatur. Possumus & ex Ari-
 stotele & Theocrito legere *ἔπειτα*, hoc est, Cu-
 minū secuit: unde & *Cyminopriftes*: quod
 prouerbiū est in hominem parcū admo-
 dum & sordidum. Omnes ferè, inquit Phale-
 reus, adagiones in Sophrone inueniuntur.
 At uerò Vipianus in Demosthenis orationi-
 bus, Sophronis mimos ait ad uirtutem ho-
 mines inducere: ut minus mirum uideatur,
 si tātopere à Platone legeretur. Alter quoq;
 fuit Sophron Comicus, ut Suidas refert cu-
 ius & nonnullas fabulas Athenæus memo-
 rat. Amasse uerò Sophron perhibetur Da-
 naën Leontij Epicuri amicæ filiam: qua de
 re historiam Phylarchus recitat. Nume-
 ratur & inter mimiambos Cercidas Mega-
 lopolita, qui & optimus legislator & poëta
 fuit, ut Stephanus scribit: tametsi in uulga-
 tis exemplaribus miliambon legatur. Alij ta-
 men iambicum poëtam faciunt, cuius hoc
 est scazon: *ἡμελλισπύγων ζύγῳ ἐρσυρανόςσους.*
 hoc est, pulchrinatum fuit iugum in Syra-
 cufis. Quippe duæ in agris forma cōspiciuæ
 sorores educatæ fuerunt, quæ inter se de na-
 tium specie persæpe certabant: hæ pari con-
 sensu se urbani adolescentis iudicio permi-
 sere: qui utraq; inspecta, pro maiore pro-
 nunciauit, sibiq; eam uxorem delegit: eius
 uerò frater non inuirus alteram accepit:

4° 2° 1. 7. 2. 696. 45

Cercidas.

unde Veneri tēplum Syracusis est cōditum, quam ex re Callipygon uocauere. meminit, *Promathidas.* sed subobscurè, alterius Suidas. Promathidas etiam Heracleota Mimijamborū poëta fuisse perhibetur, etsi apud Græcos alicubi Hemijambus non rectè uocetur. *Silanion.* Silanionem quoq; poëtam scribit Plutarchus in eo qui inscribitur, Quomodo oporteat adulescentes poëtas audire. Fuit etiam poëta *Samyrion.* Samyrion, qui cum macilentus ac tenui corpore esset, ea causa à Strattide Comico Canabus uocabatur, ut Pollux scribit: est enim canabus lignum gracile, in quod pileum uittilibus aut centonibus intexitur. aliq; lignum illud significare tradunt, circum quod dum fit cæra primū adhibetur: & ab eo exiles homines & macilenti, Canabi à Græcis uocitantur. *Sannion.* Sannion uerò, ut nonnullis in locis ostendit Hermogenes, quispiam fuit, qui Tragicos choros docebat. meminit & Vipianus rhetor in ea Demosthenis oratione, quæ est pro Media. A Latinis uerò Sannio accipitur pro homine ridiculo, qui fatua loquitur, à fanna, ut Nonius & Probus obseruât: etsi quidam Sannio legunt. hos græcè moros & moriones dicimus, ut illud Ciceronis in epistolis melius intelligatis, Salis fatis, sannionum parum, quo prouerbij loco uti possumus, ubi plura sunt quæ rideri & taxari queant, sed qui rideant desunt. Porro & in

in Græcis cōmentarijs legimus, sannion pu-
 dendum significare, quasi dicas peniculus,
 dictus quasi *λεπτόν σάουον*, à caudæ uidelicet
 motu. Est & quando cauda appelleretur, hoc
 est, *σπα*, ut apud Eupolin. Tunc, Sic agas ro-
 gamus, inquit Piso, & nobis interdū ex tuis
 annotatis aliqua imperti. id uerò & sibi Pi-
 cus gratissimū esse fatebatur. Ista scilicet, in-
 quam ego, causa libenter faciam: nam & do-
 ctiores apud Græcos & Latinos istuc ipsum
 aliquando faciunt, nostri licet parcius, nisi
 cum necesse, uel expedire uideretur. Igitur
 ut ad rem redeam, Nicomachus Athenien-
 sis Tragicus sequebatur in tabulis, qui, ne-
 scio qua fortuna, Euripidem & Theognin
 poëtas præter omnem opinionem uicit: nisi
 forrè illud diuinationis genus, quā & Magi
 Arithmantiā uocant, uerum esse credamus,
 quod Pythagoricos, & à Pythagoricis alios
 deinde obseruasse legimus, illis scilicet in
 certaminibus uictoriæ palmam cōtingere,
 quorum nominū literæ maiorem numerum
 continent: sic, ut Terentianus ait, Patroclum
 Hectorea manu periisse: sic Hectora tradunt
 mox cecidisse Achilli: plures etenim in Nico-
 macho numeri sunt quàm uel in Euripide,
 uel in Theognide. quam numerorum ratio-
 nem, ut Magos & Græcos nunc sileam, & in
 Nuptijs Philologiæ & Mercurij Martianus
 Felix secutus fuisse uideretur. Sed hac in parte

Nicomachus.

tantū ponderis apud me habere scitote hæc Pythagoricorū, seu, ut alij uolunt, Aegyptiorum, imò Magorum inuenta, quantum poëtarum somnia, quæ mitti eburnea porta dicuntur. Hoc etiamnum cōmento uidentur Marcus quidam & Colarbasus suam confituisse hæresim, ut Terrullianus scribit in eo, qui de hæresibus dicitur. Idem & Irenæus & Philastrius: hi quippe hæretici, ex literis numeros educebant, si uobis stat memoriæ, quæ de literis primo sermone retulimus. Sed iam nos ad institutū redeamus. Fabularum Nicomachi aliæ parum celebratæ, præter Oedipum. Et alterum fuisse legimus Nicomachum Alexandrinū ex Troica regione, à quo Tragædiæ sunt undecim cōpositæ, hæc: Alexāder seu Eriphyle, Geryones, Aletides, Neoptolemus, Mysi, Oedipus, Persis uel Polyxena, Trilogia, Metebænusæ, hoc est, trās egredientes, Tyndaris uel Alcmæon uel Teucer, & Ilithyia: in qua fabula coquum inducit in histriones inuehi, cuius rei iocosa carmina apud Athenæum leguntur. Et cum

Theognis.

his pariter Theognis fuit poëta, quem modò cum Euripide à Nicomacho in docēdis fabulis uictum diximus. Fabulæ ipsius parum cognitæ, utpote poëtæ qui illepidus & subfrigidus esset: unde & Chion, à niue uidelicet cognominatus est. Eum præterea Comici cauillis sunt infectati, ut illud est, propter

pter eius poëmatum frigiditatē ineptiasq̃:

ἃ μὴ λατύνει πλὴν δρᾶντο χιόνι πολλῇ, καὶ τὰς ποτα-
μὶδς ἴσκησ' ὑπ' αὐτῶν τὸν χρόνον, ἢ νύκτα θεογυῖς ἢ γωνίσειο.

At uerò si meministis, Theognim Megaricū
elegorum poëtam in alia tabulæ parte uidi-

mus. Post hos erat Theognetus, quem ple *Theognetus.*

riq̃ Thesfalū faciunt. poëta fuit Comicus, in-
ter cuius fabulas has repositas reperi, Pha-
sma uel Philargyrus, Philodespotus, & Cen-
taurus, de quibus & Athenæus in Sophista-
rum cœnis. Huius quoq̃ sacri sermones fu-
isse feruntur, qui in uigintiquatuor rhapso-
dias distincti fuere. alij tamen hos in Or-
pheum referunt, ut in secundo sermone re-
tulimus. In hac uerò parte tabulæ multi

fuere poëtæ, inter quos Morychus Tragi- *Morychus.*

cus, qui cupediæ ac gulæ artibus deditus
fuit: qua re etiam ab Aristophane notatur.
Quidam Morychon Dionysij cognomen-
tum esse aiunt, ἀπὸ τῆς μορύχου factum, quod si-
gnificat inficere & contaminare: cuius dei
persona in fabulis ridicula & imprudēs in-
ducitur: unde factum est prouerbiū in eos,
qui ridiculum quippiam & fatuum faciūt,
Magis es Morycho fatuus, hoc est, μορύχου
διηθετεροῦ, seu μορύτερο μορύχου, de quo plura
Zenobius ex Polemone, & Suidas, alijq̃. At
nos quæ ad poëtam tantum attulimus, cæ-
tera Erasmo relinquimus, qui hac in re ne-
scio quem acriter castigat. Post hunc erat

Euages. Euages pastor, qui & poëta Comicus fuit, eüdem & Stephanus idioram & illiteratum tradit, reliquarumq; disciplinarü expertem, celebrem tamen poëtam habitum. adeo uerum est, quod uobis alibi prodidi, poëtas afflari numine. Scribit de hoc eodem Euage poëta Dionysius in libris historiæ musicæ. Fuit uerò Hydreares patria, ex insula Hydrea, quæ ante Træzena sita est, ut Hecateus in Europa, & Pausanias in secundo prodidit.

Egesippus. Dein erat Egesippus, qui à Suida & Athenæo celebratur, cognominatus Crobylus: non is quidem est quem Demosthenes celebrat septima Philippica. In eius fabulis est Philetærus, ut scribit Athenæus. De Egesippo autem Alexandrino Iudæo historico nunc non est dicendi locus, cum eius uita à D. Hieronymo in libro de uiris illustribus describitur. Illud tantum uos monuerim, quòd quæ nunc circumferuntur eius Egesippi historiæ, parum mihi legitimæ uidentur, cum loca cõmemoret, præter alia, quæ post Egesippum ijs nominibus nuncupata fuere: tamen si fortè id D. Ambrosio ascribi possit, qui eius historiæ interpres fuisse traditur.

Timotheus. Fuit in hac poëtarum turba Timotheus Atheniensis mediæ comœdiæ poëta, cuius fabulæ pleræq; apud antiquos, hæ uerò apud Suidam & Athenæum cõmemorantur, Pyctis, Cynarion, id est, Catellus: Paracathece,

catathece, id est, assidens uel assistens: & μετα
 θαλλόμενον ἢ μεταφθερόμενον. Fuit & multò iu-
 nior alter Timotheus, qui in Anastasium Im-
 peratorem Constantinopolitanū Tragœdiã
 cōposuit de Demosio, qui dicebatur Chry-
 sargyrus. grammaticus hic fuit Gazæus pa-
 tria. Scripsit uerò præter Tragœdiam, hexa-
 metris uersibus de animalibus quæ apud In-
 dos, Arabas, Aegyptios & Libyes inueniun-
 tur, item de cicurum & syluestriū auium na-
 tura, deq; serpentibus etiam libros quatuor.
 De Lyrico uerò Timotheo tunc agemus,
 cum ad Lyricorū tabulam uenerimus. Ce-
 lebratur quoq; hac fermè tempestate Sthene-
 lus, qui Tragicus poëta fuit, cuius Lysias me-
 minit in oratione quã pro Diogene habuit,
 meminit & Aristoteles in Poëtica, & Harpo-
 cration, qui ait Sthenelum calūniari, quòd
 Platonis Laconas scribens, ut propriū poë-
 ma sibi uendicaret. Aristophanes quoq; ita
 nominat, ut illius uerba aceto & sali compa-
 ret. Ea uerò Stheneli sententia circumfertur:
 εἶν' ἢ φρονίους ἢ ἀφροσύνας ἀναβαλλῆ. uinum,
 inquit, etiam prudentes in imprudentiã tru-
 dit. Erat porrò in tabula Aristophanes.
 & simul hoc dicens obticui, ut quæ de Ari-
 stophanis uita multa aliàs obseruari, in me-
 moriam reuocarem. cum Piso suscipit: iam
 mecum, inquit, mirabar, quid istum tandiu
 differebas: putabā ipsum tibi excidisse. Non,

Sthenelus.

Aristophanes.

inquam ego, exciderat, sed tempus expectabam ut & ordinem sequerer, & nō nihil me colligerem. Cumq; eos attentos intuerer, sic ego cœpi: Hic, inquam, erat Aristophanes ille, qui inter conuicia Eupolidis & Gratinī, & nouæ comœdiæ illecebras, mediū quoddam dicēdi genus atticissimum adinuenit. Fuit uerò Cydathenæus, ex Pandionis tribu. patrem Philippum habuit, quem Aegineren fuisse quidam prodiderunt, alij Aegyptium, quidam ex Rhodo Lindium uel Camiræum: quidam eum ex seruili genere ortum prodidere, ut scribit Suidas. Porphyriion tamen Bionem Aristophanis patrē putauit, hominem miræ dicacitatis, atq; ea causa illud ait ab Horatio dictum:

Ille Bionis sermonibus, & sale nigro.

Aliæ tamen ab alijs sententiæ, ut supra ostendimus, super hoc afferuntur. Fuit Aristophanes forma & corporis habitu quadrato, ingenio ad omnia facili ac prompto, indole præstanti, qua puer omnes quòd superaturus poëtas esset, indicia certissima exhibuit: uir uerò factus malos adeò est infectatus, ut nec proceribus ac reipublicæ principibus pepercerit, nec Cleoni ipsi, qui ea tempestate tribunus plebis patriam suppilare dicebatur: atq; illum in primis in ea fabula est infectatus, quæ *ixxâs* inscribitur: cuius cum nullus histrio, propter eius impotentiam, personam

nam auderet agere, Aristophanes ipse faciẽ minio oblitus egit: cuius causa ab equitibus quinq; talentis mulctatus est, ut idem in Acharnane fabula scribit. Nec Niciæ summo duci, quamuis mitis & liberalis esset, pepercit, utpote qui in fabula, quam Georgiã inscripsit, acriter, ut desidem & agricolam illum taxauerit, ut est à Plutarcho proditum. Hinc adeò Aristophanes ab ijs qui rempub. administrabãt timebatur, ut mediam quandam uiuendi uiam sectarentur, ne in eos uidelicet ille styli aciem uerteret (nam hoc ipso tempore legem promulgauit Alcibiades, ne Comici proprio quẽquam nomine in fabulis insectarent) in Comœdijs. *τράγωδα* quandam & conuersionem adinuenit nouæ comœdiæ in Cocalo, unde & fabula ab eo Cocalon inscripta: qua in re mox illum sunt imitati Philemon & Menander. Primas ille quidem, parum sibi fidens, prestanti licet ingenio, ob Callistratum fabulas & Philonden cõposuit, quibus ipse histrionibus usus est: Callistrato quidem ad priuata, Philonde uerò ad popularia. Ab Aristonymo autem in ijs ipsis fabulis & Amepsia poëtis, de quibus alibi egimus, carptus est, obiicientibus illum res alias agentem, quater in proœmio aberrasse. Sedenim ut Græci obseruarunt grammatici, scurras & Sycophantas haudquaquam libenter in fabulis admisit,

quos in Vespis *ἰπιδίαις*, hoc est, febre quadam querquera agitados uocat. Sacrae hic oliuae ramo coronatus fuit, insuper & Atheniensium eloquentissimus habitus est, ingenioq; maximè excellenti: in sententijs creber, in uentione uaria & iucunda, arte summa & præcipua, usque adeo ut omnium iudicio post se reliquos eius generis poetas longo quidem interuallo reliquerit. Sunt qui illū stylo Euripidem imitatū fuisse uelint, sed eo tenuior & exilior, quo ille Tragædiam, hic Comædiam scripsit. Diminutiuis etiā uocabulis, teste Aristotele in Rhetoricis, usus est, atque id quidem cum mordacitate plerunq; & uenustate, & præcipuè in Babylonij fabula, ut *ἀντι χρύσῳ χρυσίδιον*. Quales uerò illius sint fales & argutię, nullibi melius est legere quàm in libello Plutarchi, qui inscribitur Epitome seu compèdium cõparationis Aristophanis & Menandri, in quo de utriusq; differentia multa. Ego uerò, inquit Piso, aliquas istius poëtę fabulas prælegentē Demetriū audiui: mirū est quātum sim ea lectione delectatus. Et ego ad puerū Picum uersus: Et tu, inquā, Pice accinge te ad huius lectionē: audistin quæ dixit Piso de huius poëtę lectione? totus est tibi ediscendus, quādo in eo sunt omnia linguæ Atticæ ornamenta, & nisi Socratem hic mihi impudentissimè suis Nebulis proscidisset, parērem scilicet morum & philosophiæ

loſophiæ, in primis fuerat colendus. Sed ferendum hoc nobis, ut diuus Plato gratiffimus eius diſcipulus tulit, qui cum à Dionyſio Siciliae tyrāno rogaretur, ut aliquā quaſi ſibi ſpeciem & imaginem reipub. Athenienſis oſtenderet, ille Ariſtophanis *νεφέλας*, id eſt, nebulas, ei miſiſſe dicitur: quā fabulam contra Socratem nō multò antè ſcripſerat. Platonē ego certè crediderim poëmat̄is perfectionē, non autoris crimina commendafſe. At uos iam reliquum uitæ attendite. Filios Ariſtophanes tres habuit, Philippum, Nicoſtratū, & Ararota. alij duos tantum dicūt, id quod ipſe alicubi innuere uidetur, inter quos Araros, qui & Araro, & ipſe comicus, cuius fabulæ Ceneus, Adonis, Hymenæus, Parthenicon, Campylion. Legi & apud Suidā Philetæron fuiſſe Ariſtophanis filium: niſi forte alterius cuiuſpiā Ariſtophanis: qui quidem Philæterus Athenienſis comicus fuit, & fabulas uiginti & unam cōpoſuit, ex quibus hæc ſunt: Achilles, Corinthiates, Cyneſias, Philaulus, Cephalus, Tereus, Oenopion, Antyllus, & Autophiletæros. at uerò alij nonnulli, Nicoſtrata, Atalanta, Lampadophori: Iulius Pollux Philetærum, Comœdiadaſcalon uocat, in ſeptimo. Non defuere qui Ariſtylon quoq; Ariſtophanis filium putauere, ut alibi diximus. & hæc quidem de Ariſtophanis filijs. Tantæ uerò autoritatis etiam

Araros.

Philetærus.

uiuens fuisse legitur, ut cum Persarum rex in Græciam descendisset, quæsisse traditur, ubi nam esset Comœdiæ poëta: eo nomine per excellentiam Aristophanem intelligens. Est autem Athenis mortuus, in quem cum alij multi, tum Plato ipse, ut pleriq; prodiderunt, epitaphium condidit, quod tale est,

*αἰ χάρεις τίμνος τε λαβῆν, ὅπερ ἔχει ποισῆται
 ἴμεσαι, ψυχὴν ἔυρον ἀριστοφάνου.*

quod ferè ita latinè:

*Quærētes templum Charites quod nõ cadat unquã,
 Inuenere animam uatis Aristophanis.*

Scriptis præterea Aristophanis laudes insignis sophista Libanius. Ab Aristophane Aristophaniũ carmen nomen accepit, eius licet non fuerit inuentor, sed quòd eo frequentissimè usus sit: ante ipsum enim Cratinus, & ante Cratinũ Epicharmus eo genere carminis usi sunt, ut Hephæstion tradit, ipsiusq; Aristophanis expositores. Suidas tamen tetrametri & octometri autorem facit. Quot uerò fabulas docuerit, incertum habetur, ut de plerisq; alijs: quidã enim quatuor & quinquaginta, alij quatuor & quadraginta dixerunt. earum tamen quatuor incertæ & illegitimæ iudicatæ fuerunt: nam Archippi cuiusdam poëtæ eas aliqui asseruere, illius inquã Archippi, qui, ut Zenobius, uel ut alijs placet, Zenodotus in collectaneis prouerbiorũ ait, Comœdiã scripsit, cui titulum fecit, *ἄνους*

ἄρσιν. Atque hæcenus, inquam, de Aristophanis uita. Tum Piso: Quoniã, inquit, priorum dierum sermone de cõmentarijs, qui in his quæ leguntur Aristophanis Comædijs sine autoris nomine circũferuntur, nõnihil te dicturum recepisti, nũc id promendi tempus, antequã ad aliorum poëtarum narrationem descendas. Rectè, inquam, mones Piso: paucis uerò expediam. Sunt uerò conflati illi, seu magis collecti, ex multorum, non unius interpretamētis, ut ex antiquis diuersorum grãmaticorum scholijs, atque ex Suida maximè & Theophilo, & Hesychio alijsq;. Et ne me falsa dicere arbitraris, huiusce rei testem & autorem exhibeo Marcum Musurum Græcum hominem, latinè & græcè apprime eruditum, qui Aldo Manutio rogante, eorum cõmentariorum fuit (ut sic dixerim) compilator & cõfector. Quare aliquis fortassis iure existimet, quæ nũc incerto nomine Græcorum cõmentaria feruntur, simili fuisse ordine collecta. Quæ cum dixissem, fuit (inquam) & alter Aristophanes Byzantius, inter grãmaticos celebratissimus, qui Alexandriæ in primis docuit, & Aristarchi magister fuit, de quo in præsentia nobis non est agendum. Post Aristophanem sequebatur magnus poëtarũ numerus, inter quos Nicophon Theronis filius Comicus Atheniensis, qui eodem quo Aristophanes tem-

Aristophanes
 grammaticus.

Nicophon.

- pore aliquo in precio fuit. huius fabulæ traduntur, Veneris fœtus, hoc est, ἀφροδίτης γοναί: & ἀδὸς ἀνιῶν, id est, ex inferis rediens: Sirenes, Pandora, & ἑγχερογάστρος, quo uocabulo Græci eos significāt, qui ex labore manuum uictum quærunt. Per hæc tempora Telecliden quoq; floruisse sunt qui tradant, cum tamen apud Plutarchum, quo Pericles tempore uixisse legamus. Fuit & ipse Atheniensis comicus, inter cuius fabulas hæc censentur, Amphictyones, Prytanes, & τέρροι, id est, solidi, ut Athenæus scriptum reliquit in Diapnosophistis: meminit & Plutarchus in uita Niciæ. Sunt & qui huic eidem attribuant Telchiniacen historiã carmine heroico conscriptam, quam alij Epimenidi, ut suo loco meminimus. Dionysius etiam notissimus ille Siciliae tyrannus in tabulis & ipse inter poetas locū habuit: nam Tragœdias & Comœdias, ut alia mittam, condidit: qui tyrannide eiectus, Corinthi ludum aperuit, ut ante alios M. Cicero in epistolis tradidit: unde
- Proverb.** prouerbium factum est, Διονύσιος ἐν λεπίδι, quoties neminem tam sublimi esse fortuna ostendere uolumus, qui non etiam ad humilem & abiectam ruere possit. Notissima est historia Philoxeni, quem in lapidicinas tyrannus detrusit, quod eius poëmatibus illudebat, quam copiosè in Philoxeni imagine recitabimus. Lucianus quoq; de Dionysio illud

illud prodidit, in eo qui ad indoctum multos emptitatem libros inscribitur: Cum, inquit, Dionysius se contemni, & uulgi fabulam esse cognosceret, nulli rei parcebat, ut Aeschyli pugillares, quibus ille sua poemata describere fuerat solitus, assequeretur: quibus adeptis, iam se Aeschyli doctrinam omnem & scribendi rationem habere existimabat. & cætera quæ Lucianus tales homines irridens affert. At uerò hunc Dionysium ob latitiam de Tragœdiæ uictoria periisse, testis est Plinius. Sed quoniã plurima tam à Græcis, quàm Latinis de Dionysio scribuntur, & ea notissima sunt, ea recensere supersedeo, ad alios poëtas transiens. Non longè à Dionysio erat in hac tabulæ parte Antiphon Sophili filius Atheniensis, qui à Rhamnunte Atticæ pago, Rhamnusus dictus est. poëta fuit & orator, ut Suidas scribit: quocirca Aristoteles in principio quæstionũ mechanicarũ, Vt poëta, inquit, Antiphon ait, eodem modo res se haber: arte enim superamus ea, à quib. natura uincimur. Marcus uerò Tullius Antiphonem de insomnijs scripsisse in primo de diuinatione, & in secundo *ὀνειροκρίτων*, cum de piscibus agit Artemidorus, tradunt: unde & illum Græci *ὀνειροκρίτης*, hoc est, somniorum coniectorem uocant, ut est apud Suidam. At Philostratus in Sophistis, & Plurarchus copiosè Antiphonis uitã de-

Antiphon.

scribunt. hic quidem cum de eius poëtica agit, Traditur, inquit, & Tragœdias unâ cum Dionysio Tyranno composuisse, atq; etiam ex se solus. unde & comicâ eius orationem uocat Philostratus, ut quæ comica essent cōtineret. Cum autem in studijs poëtices uersaretur, ut idem Plutarchus scribit, artem ad mœrorē animi leuandum cōmentus est, que ueluti medicorū artes male habentium corporibus medentur, ita hæc egris animis subueniret. atq; ideo cum Corinthi uersaretur, prope forum domiciliū habuit, scripto proposito professus se ægris animis curationē adhibere: id scilicet in primis faciēs, cum aliquis curandus accessisset, diligenter languoris & mœroris causam percontabatur, dein congrua oratione consolationem afferebat: eiusmodi eius erat medicina. Sunt præterea qui Rhegyni Glauci librum de Poëtis Antiphoni ascribant. Thucydides scriptum reliquit, neminem unquam capitis causam melius orauisse Antiphone, cū ipsum se defenderet: eiq; causæ se astitisse dum diceret. idem ait Thucydides. Aristoteles uerò secundo Rhetoricæ libro, Cum ad suppliciū, ait, à Dionysio raperetur Antiphon, moriturosq; socios capita uelasse uideret per portam exeuntes, quid ita? inquit, an ne horum quispiam cras uos uideat timeris? Duos tamen Antiphonis nomine fuisse, pluribus ostendit

ostendit Hermogenes rhetor, ea parte ubi de ciuili oratione agit. Tres uerò Suidas commemorat, primum Thucydidis magistrum, cuius nullus cognoscit fuisse magister, hoc est, *αὐτομαθὴς*, ut ait Philostratus: tametsi quidam eum à patre Sophilo edoctum scribunt, Nestorem nūcupatum. alterum prodigiorū interpretem, *λογομάχεα* cognominatū, tertium autem somniorum fuisse interpretem. Qua ex re mihi dubitandi ansa faciliè datur, eorum quisnam poëta fuerit. Secūdem quidem idem Suidas Epici carminis conditorē facit, & patria Atheniēsem dicit: Plutarchus uerò primum oratorem & Tragicum, Philostratus & Comicū addit. Sed his à nobis in præsentia missis, iam ad alios transeamus.

Subsequebatur Theopōpus, non ille Isocratis discipulus, orator & historicus, sed alius, Theodectis, siue ut alij tradūt, Theodori filius, Atheniēsis, archææ Comædiæ scriptor, cuius & Pollux meminit & Athenęus. Hephæstion uerò ab hoc carmen Theopompeion denominatū ait. Hic quidem post Aristophanis tēpora floruit. Fabulas quatuor & uiginti docuisse traditur, inter quas Aesculapius. Celebratur & illa ipsius quæ *βατύλη* inscribitur, qua dictione fœminam pomilionem significari Græci grammatici scribunt. alij speciem quandam plantæ tradiderunt. Fuit uerò Theopompus in ijs quæ ad

Theopompus.

disciplinas pertinēt prudens ac peritus, sed quapiam narium tabe & destillatione male affectus, à qua cum liberatus esset, rursus ad fabulas scriptitandas redijt: cuius rei & marmor in eius patria cum inscriptione ostendebatur, quæ & apud Suidam legitur. Hunc ipsum delirare scribit Plutarchus, cum Lacedæmonios perstringit, quòd cauponarū & uina uendentium mulierum eos perfimiles dixit: quia Græciæ libertatis gustum propinarent, cæterū in uinum acetum instillarūt: non multò enim post Lysandri uictoriam, quæ quasi prægustatio uisa libertatis erat, nulli administrandarum rerū autoritas permessa fuit. Huius Theopompi fabula citatur Autocharis, in qua Platonē perstrinxit acerbè: citatur item in Cypriaco carmine à Fulgentio in mythologico. Fuit & alter Theopompus Colophonius, poëta Epicus, seu ut Græci dicūt, Epopæus, qui Harmation conscripsit: musicū id nomen est. huius meminit Athenæus. Post Theopompū erat Nicostratus, qui, Laërtio teste, Clytemnestra est cognominatus. Comicus uerò fuit multi nominis, ut docet Athenæus, qui & has ipsius fabulas percenset: Pandarum siue Anthyllum, qui tamen ab aliquibus Philetæro ascribitur: & Hierophantes, & alias non parum multas, quæ in loculo repositæ repertæ sunt, cum diutius latuissent. Hic quoq; Nicostratus

Nicostratus.

tus optimè histrionicam exercuit: & ab eo propterea, in eos qui aliquid rectè & peritè faciunt, prouerbiū factū est, ἐγὼ ποίησο πάντας κατὰ νῦν ἅπαντας, id est, ut Nicostratus omnia faciam. Nicostratū alterum Macedonē egregium oratorem describit Hermogenes rhetor, quem delectatum scribit fabulis non solum Æsopæis, sed & dramaticis. Hos sequebatur Melitus Larij filius Atheniensis, Tragicus poëta, parum incitatus & uehemens: quare apud Græcos est *παύλυρος*, hoc est, subfrigidus dictus. Hic cum Lycone & Anyto, Socrati philosopho sapiētissimo dicē dixit, quo iudicio Socrates cicuta hausta perijt, ut res est notissima apud Platonem & M. Tullium & alios. Describitur certè ita à Platone Melitus in Euthyphrone: Iuuenis, ait, quidam ignobilis esse uidetur, uocant illum (ut puto) Melitum, ex Pitheo populo, si quem tu Pitheum Melitum noscis, prolixis deciduisq; capillis, aquilino & incuruo naso, barbaq; rara. hæc Plato. Quibus uerbis præter ironiam, signa quoq; quasi physiognomi cuiuspiam cognoscimus, describētis hominis superbissimi infidissimiq; improbitatem atq; audaciam. Irridet & Melitum Aristophanes, eiusq; Scolia, quæ sunt carminū genera à cithara sic uocata, ut nobis autor est Diomedes, de quibus in primo sermone actum est abundè, & à Plutarcho in Musi-

Melitus.

ca: tamen si aliter Erasmus, τῶν λαιμῶν αὐλημάτων nuncupauit, quæ lugubria sunt & flebilis carmina, de quibus & Suidas, Pollux & Athenæus. Sed cum non multò post Athenienses quantum reipublicæ detrimenti ex nece Socratis prouenisset, cognouissent, Melitum ipsum lapidibus obruerunt, ut scribit Suidas: ut uerò Laërtius & alij, neci tradiderunt. Fuisse autè Melitum ab usq; Eleatæ Zenonis temporibus & Empedoclis legimus: quo factum est, ut eum natu grandiorè fuisse existimem, cum Socratè accusauit. Reponitur uerò etiam à Græcis Melitus inter rhetoras. Scripsit præter fabulas *περὶ τῶ ὄντος*, hoc est, de eo quod est, & si placet, de ente. Egit & pro Samijs imperatorem, & contra Sophoclem poëtam nauali pugna conflixit, Olympiade circiter quarta & octogesimã, gessit & rempub. aduersus Periclem. Fuit & alter Melitus & ipse Atheniësis, puer formosus, qui à Pausania Meles dictus est, cuius historia copiosius à Suida describitur, qui à Pausania nõnihil uariat: nam hic amatorem, ille amatum facit. Amatus cum esset Meles à Timagora ardentius, post multa, nihil puer eum miseratus, mortem illi demum imperauit: ille dicto parens, se ex arce, id est, Acropoli precipitem dedit. Non multò post & Melitus ipse deorum, si non dæmonum potius instinctu & uoluntate, ex eodem loco precipitem se de-

se dedit. quare, inquit Pausanias, in urbe erecta est Anterotis ara, quam ἀνάθημα μετόπισιν, hoc est, inquilinorum oblationem uel donarium, seu peregrinorum uotum, ut Domitius interpretatur, esse dicunt, quòd scilicet erat inquilinus Timagoras. Statuã uerò illam fuisse ait Suidas, nudi & formosi pueri, qui duos in ulnis generosos gallos conneret, seq̃ ipsum in caput impelleret. Porrò Anteroten deũ, quem Cælius noster Anticupidinem latinè uertit, amorem reciproçũ facere gentes existimabãt, cuius Cicero de natura deorum meminit, & Seruius in quarto Aeneidos, super ea poëtæ uerba:

Tum si quod non æquo fœdere amantes

Curæ numen habet.

Meminit & Suidas in ea dictione ἀντίπους, ubi & historia est amoris mutui Charitonis Melanippum amantis, & quod hoc cognomine Apollonius Alexandrinus Anteros uocatus fuit. Cælius uerò ex Alexandro, ut inquit, ex Aphrodisiade, ita scribit: Venerem à Themide fatidica monitam, Cupidinem iustos auctus non habiturum, donec alterum non pepererit: quare dea cum Marte rem habens, eum filiũ peperit, cui nomen imposuit Anterotis, ceu uos Anticupidinem dicatis. Porrò apologum istum non Alexandro, sed Porphyrio ascriptum, in græcis legi. Hæc uerò uobis παρηγως & præter propositũ nar-

*Myrtilus &
Hermippus.*

rasse placuit, ut non nihil re parum nota ab audiendi molestia leuarem: quare iam attendite. Post Melitum Myrtilus & Hermippus fratres ueteris Comœdiæ poëtæ sequebantur, qui Lysidis filij fuere, Athenienses. Myrtili quidem fabulæ sunt Tentanopanes, hoc est, arreçti Panes, & amores. At uerò Hermippi Comœdiæ quadraginta produntur, quarum aliqua etiamnum citantur, atq; in primis ab Athenæo, apud quem etiã iambicum carmen ipsius est legere, in quo Musas inuocat, rogatq; ut Bacchus quæ fecerit negocia referat, & undenam gentium merces suas deuexerit, quæ ue usquam & certis locis laudata proueniūt, colligit. Citatur & idem poëta in iambicis Stratioris, itē in Cœlo, alijsq; fabulis. Fuit uerò hic Hermippus altero captus oculo, hoc est, ut Græci dicūt, *ἑτερόφθαλμος*. Hermippi insuper cum alia multa leguntur apud Plutarchum, tum in Periclem uersus etiam anapæstici. Hic idem poëta Aspasiam accusauit, quòd cum Pericle lenociniū faceret, cum ingenuas rem cum Pericle habituras apud se haberet. Fuerūt Hermippi nomine insignes aliquot, sed in primis celebrat Hermippus Pythagoricus, cuius Iosephus contra Appionem, & Laërtius alijq; meminere. Hos sequebatur Xenarchus & ipse Comicus, cuius hæ fabulæ ab Athenæo & Suida referūtur, Bucolion, Porphyra,

Xenarchus.

phyra, Scythæ, Gemini, Pentathli, Priapus, Somnus, & Stratiotes. At uerò in Poëtica Aristoteles inter Mimiambos poëtas Xenarchum reponit. Et erat Ophelion poëta Comicus cum his, cuius & Suidas & Athenæus meminere. Fabulæ uerò ipsius hæ feruntur, Deucalion, Callæschros, Centaurus, Satyri, Musæ, Monotropi. Et cū his unâ Strattis Atheniësis Tragicus, cuius fabulas quindecim ijdem Athenæus & Suidas cōmemorant, Anthroporesten, Atalantam, Agathos, uel ἀργυρίου ἀφανισμὸν, id est, pecuniæ interitum, Iphigeronta, Limnomedonta, Macedonas, Medeam, Troilon, Phœnissas, Philocteten, Chrysippū, Pausaniam, Psychastes, Callipidem, Cinefiam : quā fabulam aduersus impiū & irreligiosum Cinefiam poëtam scripsit, ut Harpocracion testatur. Sunt qui hūc ipsum Strattin antiquæ Comœdiæ poëtam faciant, & has eius sedecim fabulas esse asseuerent : quod & Plutarchus in Isocrate probare uidetur, cum ait, ab Aristophane & Strattide Theodorū Isocratis patrem ob filiam in Comœdijs notatum fuisse. Fuit & Timesitheus Tragicus, cuius Tragœdiæ fuisse feruntur, Danaides duæ, Hectoris redemptio, Ixyon, Capaneus, Memnon, Proci, Iouis proles, Helenæ repetitio, Orestes, Pylades, Castor & Pollux. Fuit item Clearchus poëta Comicus non quidem Solen-

Ophelion.

Strattis.

Timesitheus.

Clearchus.

sis ille Peripateticus, nec Ponticus alter, qui Platonis aliquando auditor, sed alius, cuius non frequens apud autores mentio. huius certè ex Corinthijs fabula, in ebrios sententia celebratur: Si bibacibus, inquit, contingeret ut quotidie caput doleret, cum merum hauriunt, & siccant pocula, futurum ut nostrum nullus poterit. quam sententiam in Sophistarũ cœnis recitat Athenæus libro decimo quarto.

Straton.

Fuit & Straton mediæ comœdiæ poëta, inter cuius fabulas Phœnix à Suida reponitur. Legimus tamen & alterũ Stratonem epigrammaton scriptorem. Et cum

Heniochus.

his fuerat Heniochus Atheniësis, mediæ & ipse comœdiæ poëta. Trochilus uerò, & Epiclerus, & Gorgones, & Polypragmon, Theostyges, Polyeuctus, Apophras, hoc est, inauspicatus dies, Baryorgerus, Cocytus, Thorycion, quod nomẽ cuiuspiam proditoris fuit præfecti militum, à quo fabula nuncupata, & aliæ sunt Heniochi fabulæ apud Suidam: meminit Athenæus & Theophilus græcus

Diogenes.

in lexico. Erat item Diogenes, qui & Oenomaus dictus est, Tragicus Atheniensis, quem post triginta Tyrånorum eiectionem fuisse comperio. hæ ipsius fabulæ feruntur, Achilles, Helena, Hercules, Thyestes, Medea, Oedipus, & Semele. Nõ desunt qui hũc ipsum Diogenem Synopæum esse existimẽt, qui Canis est cognominatus, cuius uita est

à La-

à Laërtio perscripta, & cuius fabulas commemorauit, quas tamen Satyrus Philisci Aeginete, non Diogenis fuisse prodidit. extant ipsius quædam epistolæ, quæ & à nonnullis supposititiæ & adulterinæ creduntur, eius licet passim nomine circumferantur, & citentur. Fuit & alter Diogenes Alexandrinus, cuius inter ea quæ non pauca adolescens poemata condidit, tragica pleraque reponuntur, ut est à Strabone traditum. Scribit Plutarchus in eo qui est de Audiendo, Melanthiū cum de quadam Diogenis Tragedia interrogaretur, respondisse, se fabulam uocabulorum & dictionum tegmentis, & quibusdam inuolucris adoperatam, conspiciere non posse. delectatus enim usque adeo Diogenes fuit obsoletis quibusdam uocabulis & affectatis, & ut dicere solebat Augustus, fœtoribus, quibus (pro hominum plerumque uerborum, ne dicam amœtiam) & hoc ipso tempore quidam non alioqui ineruditi, nomē sibi & immortalem gloriam ambitiosè cōparare laborant: quos fatis à Gellio quidem, sed à Luciano magis in Lexiphane & Rhetore derisos esse uideamus. Verum hæc, quæ aliàs, in presentia mitamus. Fuit autem hic Melanthius, cuius modò meminimus, & ipse poëta Tragicus, ut est non semel apud Athenæum, qui de eo etiam ita tradit: *Ἰλιγγῶνα*, inquit, composuit. Sunt & eius uersus apud Plutarchū in uita

Melanthius.

Cimonis, qui & illum scribit cum Archelao simul poemata ad ipsum Cimonem scripsisse, citatq; elegias. Fuit uero Melanthius uoracitatis & adulationis crimine seu palpi suo tempore in cusatus. addit etiam Suidas, & ipsum muliebria pati consueuisse. Porro & huius meminit Aristophanes, Pherecrates, & Leucon, & post hos uerus Hesiodi interpres.

Sopater.

Hos sequebatur Comicus Sopater, qui, ut est ab Athenæo proditum, *φλοιανγραφε* est cognominatus, hoc est, si augurari licet, qui in libro, id est, cortice scriberet: nisi forte *φλυαρογραφε*, id est, nugarum scriptor legere maluerimus. hæ ipsius Comædiæ feruntur, Eubulus, Theombrotus, Hippolytus, Physiologus, Silphia uel Cnidia, Necyia, Pylæ, Orestes, Phace. Fuit & alter Sopater qui Parodias scripsit, cuius fabula est Bacchis, ut ait Suidas: ut uero Athenæus in quarto *Dipnosophistôn*, Bacchidos proci, qui & ipsum cognominatū ait Phacium. Fuit autem Bacchis meretricis nomen. Fuit & alius Sopater Apameus, seu magis Alexandrinus Sophista, quem quidam eum existimant, cuius adhuc quædam extant in arte rhetorica. Me fugit an fuerit in tabula Aristodemi Atheniensis imago, qui à nonnullis poëta creditur, quod in quarto de Republica M. Tullius de eo ita scripserit, ut Aurelius Augustinus in secundo de Ciuitate Dei refert.

Aristodemus.

fert. Aristodemū, inquit, Tragicum autorem maximū, de rebus pacis ac belli legatum ad Philippū Athenienses sæpe miserunt. & hæc quidem de Aristodemo M. Cicero & Augustinus, cuius & Lucianus meminit. Gellius uerò ex Critolai sententia scribit, quòd Demosthenes cum suam illam argyrāchen confinxisset, Aristodemū interrogauit actorem fabularum, quantū mercedis uti ageret accepisset: & Aristodemus cum talentum respondisset: At ego plus, inquit, accepi ut tacerem. quibus uerbis inducor, ut apud Aurelium legendum esse actorem, non autorem, existimem. Plutarchus quoq; in Aeschine, Aristodemo illum ait operam dedisse in tritagonistis & Dionysijs, idq; ex Demosthenis sententia astruit. At sicuti de hoc alia pauca comperi, ita plura de Aristodemo, qui *Μαλακός* cognominatus est, ut Dionysius Halicarnasus. & Suidas scribunt, qui molli quadam & effœminata arte Cumarum adeptus est tyrannidem. Sed hic nihil ad tabulas, sicuti nec is qui compedium omniū Herodiani operum composuit, quare nunc ideo superq; satis.

Fuit in hac tabulæ parte Sophilus Sicyonius, siue Thebanus, ut alij malunt, medię comœdiæ poëta. Dramata seu ipsius fabulas Athenæus & Suidas multas connumerant, inter quas hæ sunt, Citharœdus, Phylarchus, Tyndaris, quæ & Leda, Diogenes &

Sophilus.

- Spintharus.** Gamon celebrat, in qua fabula Stilponē philosophum Megarensem irrisit. Scripsit & alias. Aderat & hac parte Spintharus Heraclēotes, qui Tragœdiarū scriptor fuit. Fabulæ ipsius dicuntur, Semele fulminata, Hercules ardens. Est uerò Spintharus ludibrio habitus, ut Phryx & barbarus: cōmendatur tamen à Diogene Laërtio in Heraclidis uita.
- Damoxenus.** Cum his & Damoxenus Atheniensis Comicus fuit, qui ut in tertio Dipnosophistōn tradit Athenæus & Suidas, ab eo Syntrophos fabulā edidit, & alias insuper, quod cum aliubi, tum in decimo idem Athenæus testatū reliquit. Fuit item Dexicrates poëta, qui & ipse Atheniensis, Comicus. Scripsit *ὅφ' ἑαυτῶν πλανημένους*, hoc est, à semetipsis aberrantes, id est, mente abalienatos: quod idem scriptū reliquit Athenæus, & ab eo Suidas.
- Phœnicides.** Erat simul Phœnicides Comicus, qui iisdem testibus fabulam Phylarchū *μισοβροχον*, id est, inuisum seu odiosum scripsit. Perperā huius poëtæ nomē & quampluriū aliorum nuper legi in magno codice Romæ publicato, uiri cuiuspiam, ut mihi quidem uidetur, docti atq; eruditi: neq; enim ego ipsum coram cognoui: quo in opere, illo quidem multiplici, omnem ferè disciplinarū orbem autor ille euoluisse uisus est: certè maiora promisit, quàm exhibuit. in eo præter alia multa inuersa, pleraq; interpolata offendi, ne errata di-

ta dixerim. Sed de libro haftenus, quem & uos, si uacat, aliquando euoluatis. Cum his uerò unà Dicæogenes, qui Tragædias & dithyrambos cōposuit, ut Val. Harpocration & Suidas testantur. Erat item Theodectes Phaselites ex Lycia, patre Aristandro. Fuit uerò Tragicus, ut obseruat Stephanus, quum prius arti oratoriae operam dedisset. Hunc etiam Græci discipulum tum Platonis & Isocratis, tum Aristotelis prodidere, & unà cum Naucræte Erythræo, & Isocrate Apolloniæ, ac Theopompo Chio, in dedicatione Mausolei certasse, quod Mausolo uiro suo & fratri, Artemisia Cariæ regina Olympiade CIII construxit, & uictoriã consecutum: tametsi aliq̃ Theopompū dicant primas tulisse, inter quos Gellius libro decimo. Hyginus utiq̃ in exemplis refert, suo tempore Theodectis Tragædiã extitisse, quæ Mausolus inscriberetur, in qua eum magis placuisse quàm in prosa prodidit. Plutarchus in Isocratis uita, ubi de eius discipulis agit: Et Theodectes, inquit, Phaselites, qui postea Tragædias scripsit, cuius est monumentū in Cyamiten euntibus iuxta sacram uiam in Eleusinen, hoc tempore desertum, ubi & generosos poëtas secum restituit, quorum tamen solus hodie seruat Homerus. Hæc Plutarchus. Scribit Aristæas Ptolemæi Philadelphi fatelles, uel ut græco utar uerbo, ἑταῖροι

Dicæogenes.

Theodectes.

causis, in eo opusculo quod ad Philocraten fratrem de Septuaginta duobus diuinæ legis interpretibus edidit, hunc ipsum Theodecten luminibus captum, cum in quapiam Tragedia sacra quædam prodere uoluisset: cuius causam ubi ipse intellexit, Deum opt. max. multorū dierum supplicatione & precibus placauit, unde & uisum recepit. Idem scribit Iosephus libro antiquitatū XII. idem Eusebius: tametsi in utriusq; exemplari latino parū emendatè legatur. De Theopompo uerò historico, cui eandem ob causam mentis alienatio contigit, in Pythagoræ Symbolis, si meministi Pice, ad te scripsi: ueluti etiā de Numenio philosopho, qui ab Eleusinijs deabus in somnis correptus fuit, quòd se prostitueret, cum earum sacra prodere tentaret. quibus exemplis monemur, de deo nō sine lumine, id est, afflatu loquēdum: tametsi alij hoc loco lumen pro igne interpretētur, ex Magorum sententia, quod in Symbolis non meminerim. Verū iam reliquum de Theodecte quod superest referamus, qui, ut Stephanus testatur, Tragedias quinquaginta scripsit, inter quas illa fuit, quā modò retulimus, Mausolus. Philocterē celebrat Aristoteles in Ethicis, & ab eo Pachiemerus & Euftrathius, in qua Philocteren induxerat à serpente morsum. Carminē quoq; scripsit artem rhetoricam. Theodecten insuper scribit Hermippus

Hermippus & alij gryphos callidissime proposuisse, & ipsum propositos absoluisse. Celebratur etiam illius ænigma de umbra: rem ait natura esse circa generationem & corruptionem maximã, minimã uerò ui ac uirtute: quod latius tibi Pice in ænigmatibus prodidi. Ea autem Theodecten memoria excelsisse legimus, ut semel auditos quamlibet multos uersus, protinus reddere solitus esset, ut Fabius scribit. Dicti sunt etiã nostris diebus idem facere magnus tuus patruus Pice, Ioannes Picus, & Ioãnes Sadoletus Iuriscõsultissimus, nostri Sadoleti pater, & alij: sed mihi nunquam, ut ipse, cum id facerent, interesset, contigit. Diem uerò clausit extremum Theodectes Athenis, ut Stephanus autor est, annos natus, ut quidam prodidere, unum & quadraginta, eius adhuc supersitite patre: atq; eius sepulchro hoc inscriptũ fuit epitaphium:

*ὅ ἢ χθὼν ἑδραποιοὶ φασιδίτην θεοδέκτην
ἑρόπθ', ὅρ ἠύξισαυ μῶσαι ὀλυμπιάδεις.*

hoc est, ut ex tempore uobiscum ludam,

*Ista Phaselitem tellus gremio Theodecten
Claudit, Olympiades quem coluere deæ.*

Alexander Macedo cum in Lyciam contra Persas iturus peruenisset, & in urbis Phaselidis foro Theodectis statuam positam conspexisset, recordatus quòd condiscipulum eum sub Aristotele habuisset, illius memoria

commotus, & illi parentauit, coronasq; & honores epulatus post cœnā exhibuit. hoc quidem Plutarchus in Alexandro, qui & in eo quo oratorum uitæ describuntur, ait illi positum monumentum cum Isocrate Athenis iuxta uiam sacram, quæ ducit ad Eleusina, quo loco & aliorum illustrium uatum imagines erectæ fuerant. Theodectis uerò uersiculi ex fabula citantur, quibus figmento quopiam poëtico causam affert, cur Aethiopes adusto sint & colorato aspectu, & crispis capillis:

*Quibus, inquit, propinquâ Phæbus admouet rotâ
Populis, fauilla corpora inficit uirum,
Caloribusq; adurit præpotentibus,
Retorridasq; crispat illorum comas.*

Huic Theodecti filius fuit eodem nomine, qui rhetor fuit, & multa perscripsit. Fuit cū crederem Theodecten unum & eundem esse cum Theodoto poëta, quem bis citatum repereram apud Eusebiū Pamphili nono *ὑποπαράσησιν*: sed cum eius græci exēplaris copia mihi facta esset à parête tuo Pice, cognoui omnino diuersum: hic enim heroicus de Iudæis historiam carmine cōplexus, in qua, ut Eusebij ipsius uerbis utar, Sicema, quæ uulgò Sichima, ait à Sicemo Mercurij filio nomen accepisse, qui eam urbem cōdiderit, & eius poëtæ plurima carmina affert, quæ omnia collegisse & magnus mihi, & parum uobis

uobis gratus foret labor. Sunt inter gram-
maticos qui Theodoton scribant cōtra Mne-
farchum regem carmen seu Tragœdiã quam
pam scripſiſſe, qua ex cauſa in eũ iratus rex,
illum inſequebatur: at cum ſe Theodotus in
Apollinis tēplo abdiſſet, ibidem regis iuſ-
ſu occiſus eſt: quam hiftoriam duobus uerſi-
bus in Ibin ſic Ouidius complexus eſt:

Victima uel Phœbo ſacras mat̄eris ad aras,

Quam tulit à ſæuo Theodotus hoſte necem.

quo loco Theodotus proceleuſmaticus eſ-
ſe uideretur pro dactylo, ut in illo Claudiani
in Ruſſinum,

Theodoſius terris, en aurea naſcitur ætas.

ut per ſyngreſin figuram dictum ſit. quin po-
tius ego per diphthongum utrunq; nomen
pronunciare ſoleo, quod frequentiffimum
apud Græcos inuenietis: *θεός* enim *θεός* per
figuram *λεπόσιπ* Doricam enūciant, qua fre-
quentiffimè poëtæ utuntur, ut Theodotus
pro Theodoto legatis: quam tamen hiftoriã
ex grāmaticis non habeo unde erutam uo-
bis oſtendam. Porro & in græcis epigram-
matis legimus *θεοδοσιπ* pro Theodoſio. Ve-
rùm pro re de his ſatis, ad reliqua procedo.

Theodoctis quoq; magiſter Iſocrates, præ- *Iſocrates,*
ter numeroſam orationem, cuius ipſe uel au-
tor, uel certè excultor fuit, cuius & oratio-
nes extant & leguntur elegãtiſſimæ, trigin-
ta quoq; & ſeptem fabulas Tragicas docuiſ-

se traditur, inter quas duas non legitimas fuisse scriptores prodidere. Sed de hoc Isocrate plura non sunt in præsentia à me referenda, eius quando uita copiosè est à Plutarcho descripta, & à Philostrato, qui inter cætera, Theopompū Chium, inquit, & Ephorum Cumæum ipsius fabulas calumniari solitos, ingratos scilicet hac parte discipulos, ut tiliarū artificis, seu tibicinis cuiuspiā, & ut ille græcè ait, *αυλοποιῶς*. Fuerat nāq; (ut Suidas ait) Isocrates Theodori tibicinis filius. Hoc tamen uos scire uelim, duos eadem fuisse tempestate Isocratis nomine, hunc uidelicet rhetorem & poëtam, cuius laudes græca & latina lingua celebrat: alterū huius discipulum, qui ex Ponto Apolloniates fuit, uel, ut alij, Heracleota, qui in Mausolei certamine, ut modò retulimus, certauit. Erat & cum his Asclepiades eiusdem Isocratis discipulus, quē Tragedias scripsisse testis est Plutarchus. Erat porro Ebulides Milesius, unus ex Euclidis sectatoribus, qui ab ipsius Euclidis patria Megarici dicti sunt. Scripsit uerò Ebulides Tragedias multas, quibus in certaminibus excelluit. In arte etiam disserendi, quæ Dialectice græcè dicitur, longè plura, quàm in poëtica cōscripsisse traditur, atq; in primis quæ Sorites & Ceratina uocatae sunt: illam Cumulum Latini, seu quod dubitat Cicero, acerualem argumentationē inter-

Asclepiades.

Ebulides.

interpretantur, hanc corneam, quarū Cice-
 ro, Fabius, Seneca, Gellius, Capella, Ammo-
 nius, Laërtius, alij meminere, & omnib. his
 Iogē locupletius Io. Fr. pater tuus Pice, in li-
 bris quos ad te misurus, de omni institutio-
 ne dialectica, in manus habet. Fuit & in hac
poëtarum parte Eubulus Cettius Athenien-
 sis poëta Comicus, quem Atarnitē (nisi for-
 tē sit alter hic Eubulus) facere uidetur Pol-
 lux in nono, cum de Phocaite statere no-
 mismate agit: quo loco ex Callisthenis apo-
 phthegmate tradit Persium poëtam de Eu-
 bulo Atarnite scripsisse: *διότι τὰς φοναίτας, ἀσ-
 ἔχου, ἰσχυρὸν ἰδιουρὸν ἐν μυσίδην μᾶλλον ἢ ἐν ἀταρνῆ.*
 Est autem Atarna, è Lesbi regione oppi-
 dum. Patrem uerò habuit Eubulus, ut Sui-
 das scribit, Euphranorē. docuit quidem fa-
 bulas quatuor & uiginti, inter quas illa fuit,
 quam à meretriculę nomine Clepsidram uo-
 cauit: quæ utiq; sic uocata est, quòd ad cle-
 psydam, quousq; ea exinanita & uacua es-
 set, Veneri dare operam solita erat, ut Asele-
 piades Arij scriptū reliquit in opere de De-
 metrio Phalereo, qui & ipsius nomen pro-
 priū Metichen prodidit. idem & Athenæus
 libro XIII. Floruit uerò Eubulus c. Olympi-
 adē, propinquus poëtis mediæ & antiquę
 comœdiæ. Ammonius tamen mediæ ipsum
 Comœdiæ poëtam scribit, cuius & fabulam
 Calathophori citat. huius poëtæ leguntur

adhuc uersus nō parum multi, & inter hos hi, quibus non assernādas esse lactucas ait: in id enim olus Venus morientem Adonin deposuisse canit, unde & mortuorum cibus dicitur. huius crebra apud Athenæum mentio, ubi Gnidia & Megarica & Sicula etiam uasa celebrat. Delectatus est in fabulis suis Eubulus gryphis, ut in fabula Sphingocarrione de podice, cum ait, Loquentem & elinguem, uentorūq; custodem, uulnus sine uulnere, hirsutum læuemq;: ut ad te paulò antè Pice in Aenigmatū libello scripsi. Nannion quoq; eiusdem, non Philippidæ fabulam fuisse inuenio. Est autem Nannion meretricis nomen, cuius & Alexis & Timocles poëtæ meminere. Næ dignū annotatione illud est, quòd suo carmine idem finxit Eubulus Dionysium dicentem, Treis, inquit, crateres tantum sapiētib; tempero, sanitatis primum, amoris secūdum, somni tertium. Mitto hoc loco cætera, quæ de hac re pluribus Athenæus recenset: nam ad decimum usq; cratera numerat. mitto item quæ alij de huiusmodi bibendi lege tum Latini, tum Græci scripserunt: nam & nonnulla in Panyasis imagine retulimus: aliàs uerò plura, cum gryphum ternarij numeri Ausonij poëtæ puer interpretarer. Eubulum sequebatur Mnesimachus mediæ Comædiæ poëta, cuius has Comædias celebrant Athenæus & Suidas, Hippotrophus,

Mnesimachus.

trophus, Busris, Philippus, aliæ. Sequē-
batur & Pherecrates Atheniensis, quē ex ijs *Pherecrates.*
unū, qui Atticissimi dicti sunt, fuisse ait Athe-
næus. Comœdias plerasq; scripsit, & ab eius
nomine Pherecratium carmen appellatū le-
gimus. Cratetis æmulus fuit, uicit histrio in
theatro. Pherecratis fabulæ septem censen-
tur, inter quas Myrmicāthropi, hoc est, for-
micomines, ut scribit Athenæus. Sunt qui
eum secutum Alexādrum regem in exercitu
tradant. meminit eius & Plato in Protago-
ra, qui ait illum efferos & rudes in Lenæo
erudisse. Pherecrates, ut est à Plutarcho in
Musica proditum, in scena aliquando Mu-
sicam introiit persona & nomine poë-
seos, quæ n̄ liebri quidem ornatu, at lace-
ro corpore, & uerberibus cæso, contumeliæ
& cladis causam quærenti Iustitiæ, ita lo-
quentem facit:

*Dicam haud inuita, quandoquidem tibi
Audiendi, ac mibi fandi uoluptatem facit
Iræ impetus. Mi prima malorum labes
Melanippides fuit, qui duodenis
Fidibus me eneruauit: nec tamen meis
Finis ærumnis. Atticus Cinesias
Execrabilis hexarmonios strophis
Anfractus insertans, me male perdidit.
Nam dithyrambos condens bifores, n̄isu
Ancipiti clypeorum ritu dextris
Similibus læuis mentem irritam fallit.*

Sed neq; miserijs hic modus fuit
 Meis. Phrynjs iniecto strobilo quodam
 Non antè cognito, irrequietis me
 Flexibus atq; reflexibus uersando
 Totam collabefecit, quinquenerijs
 Duodenas obstipando harmonias.
 Neq; adeò eum pœnitebat sceleris,
 Quin repetebat ultro, si quid liquisset.
 Iam uerò Timotheus, ò mihi charissima,
 Perforat me, & fœdissimè lacerauit.
 Quis iste Timotheus? Milesius quidam
 Pyrrhias: hic mihi innumera inuexit mala,
 Vicit & omnes inferendis cladibus,
 Quos memorauit: uicit inquam, mollesq;
 Ac formicarios uehens modos, meq;
 Sicubi sit nactus gradientem solam
 Soluit, dissepescit in duodenos neruos, meq;
 Contorquens, tanquam brassicas: totam
 Refersit hexarmonijs hyperbolæis,
 Prophanisq; ac superuacuis fidium
 Vocumq; inanibus pertentaminibus. Haftenus

Anaxilaus.

Pherecrates, & de eius simul imagine. Post
 quem fuit Anaxilas siue Anaxilaus (utrunq;
 enim nomen apud Græcos reperi) poëta Co
 micus, qui eius mordacitatis fuisse traditur,
 ut nec à calumnijs in Platonem abstinuerit,
 & præcipuè in fabula cuius inscriptio erat
 Botrylion. eius meminit Athenæus, qui eius
 citans fabulam Monotropon, ait eum per
 stringere Matona Sophistam, ut cætera mit
 tam.

ram. Alius fuit Anaxilaus medicus, ut existimatur, de quo Plinius cum de lino primū, & deinde de sulphure agit, meminit: Linteo Anaxilaus autor est, inquit, ex asbestino lino circumdatam arborē, surdis ictibus, & qui non exaudiatur, cædi. De sulphure uerò: Lufit, ait, eo Anaxilaus, in calice nouo pruna subdita circumferens, exardescens repercussu pallorem dirum uelut defunctorū effundente conuiuus. Sed & huius nominis alios legimus cum apud alios, tum apud Plutarchum. Erat dein mediæ Comædiæ scriptor Augeas Atheniensis, cuius fabulæ duæ tantum iudicatæ sunt, Rusticus, id est, ἄγροικος, & Purpura. huius uerò meminere grammatici Theophilus & Suidas, qui & hūc bis accusatum fuisse aiunt. Lego & apud Stephanum, Augen Melorum poëtriam fuisse, quæ Tegeatis fuit, hoc est, ex Tegea Cretica, à qua urbe Tegeates & Tegeatis deriuatiua formantur. Fuit & cum his Cantharus Atheniensis & ipse Comicus, cuius fabulæ dicuntur, Medea, Tereus, Symmachia, Myrmices, Aëdones, hoc est, Luscinia. Fuit & Chæremon poëta Comicus, quem Socratis discipulum quidam fecere. Multæ ipsius Comædiæ ab autoribus in mediū afferuntur. Aristoteles quidem in Rhetoricis Pentheū præcipuè, Athenæus uerò Vreum, Alphesibœam, Hippocentaurū: in qua fabu

*Augeas.**Auge.**Cantharus.**Chæremon.*

la, si Aristoteli credimus, mixtam omnium
 trorum genere rhapsodiam fecit. Chæremo-
 nis uersus Theophrastus libro de plantis v.
 profert, ubi de fumosis agit arboribus: pal-
 mam enim fumosissimam uocat. Athenæus
 uerò Chæremonē dicere solitum ait, Amo-
 rem, si temperatus sit, in primis hominē læ-
 tum & gratiosum facere: si uerò propensior
 sit & intēperatus, contrā, perturbationibus
 & difficultatibus hominē afficere. Idem scri-
 psit Theophrastus in amatorio. Aliæ multæ
 ferūtur huius poëtæ fabulæ, ex quibus non
 parum multæ sententiæ colliguntur, quæ bre-
 uitatis causa ipse prætereo. Alterum Chære-
 monē fuisse legimus qui Hieroglyphica scri-
 psit, quod alibi diximus. Post hos erat

Neophon.

Neophon uel Neophron, utroque enim mo-
 do legimus. Poëta hic Tragicus fuit, Sicyo-
 nius, cuius fabulæ cētum & uiginti tradun-
 tur. A plerisque existimatum est Medeam, quæ
 Euripidi adscribitur, huius Neophontis fu-
 isse. Primus hic quoque pædagogos introdu-
 xisse dicitur, & domesticorum ac familiarium
βόσκων, hoc est, experimentum. Floruit Ale-
 xandri Macedonis ætate. Fuit uerò Callisthe-
 nis philosophi amicus adeo, ut & cum eo sit
 supplicio affectus, ut nota est historia: me-
 minit & huius Laërtius & Suidas. Cum

Nearchus.

Neophonte fuit & Nearchus, & ipse tragi-
 cus, & Callisthenis simul amicus, cum quo
 etiam

etiam in Alexandrū conspirasse accepimus, si modò à Græcis accepta rectè meminimus. Fuit certè Nearchus Alexandri miles, & de rebus eius gestis scripsit, in quibus, quòd de se sit mentitus, arguitur, cum se nauis ductorem, id est, Nauarchum dicat, cum gubernator fuisset. & hoc quidem Suidas. Fuit & Neanthes iuuenis poëta, qui Tragædias scripsit, earumq; nonnullas Empedocli philosopho dono dedit. de hoc, quod recorder, pauca comperi. Fuit & alter Cyzicenus Neanthes rhetor Philisci Milesij discipulus. Post hos erat Lycon Scarpheus: est uerò Scarphea Locridis ciuitas non procul à Thermopylis. Poëta hic Comicus, cuius, quod memini, à Plutarcho duobus in locis fit mentio, in Alexandri uidelicet uita, & in libro secundo de eiusdè fortuna. Nam cum, inquit, Comædi essent circa Lyconè Scarphea, atq; ipse in quadā Comædia uersum interferuisset, quo quiddam petebat, ridens Alexāder, decem talenta dari iussit. Quidam ex Latinis, ne doctos alioqui incessere uidear, minus potius Lyconem quàm comicum putauit: ego ideo nihil certo. Fuere & alij Lyconis nomine nōnulli poëtæ, unus quidem epici carminis scriptor, alius epigrāmatōn: ut Lyconem ex Troade philosophū Stratōnis discipulum & successorem peripateticū mittam, qui à uocis & morum suauitate pro

Neanthes.

Lycon.

Lycone Glycon cognominatus est, cuius uī
 tam Diogenes exequitur. Fuit & alter Py-
 thagoricus. Dein post Lyconē erat Cleo-
 phon Atheniensis Tragicus, cuius hæ fabu-
 læ tradunt, Amphiaraus, Actæon, Achilles,
 Bacchæ, Leucippus, Persis, Telephus, Thye-
 stes, *de Ætæo*, hoc est, accipiens, & Erigene.
 Alexander. meminit Suidas. Erat Alexander Aeto-
 lus, qui teste Suida ex Pleurone ciuitate fuit,
 parentibus ortus Satyro & Stratoclia. con-
 numeratur uerò inter grammaticos & poë-
 tas. Scripsit Tragœdias, & inter eos Tragi-
 cos connumeratus est, qui Pleiadis nomine
 celebrati sunt, de quibus alibi. Hunc Alexan-
 drum & elegias scripsisse Strabo testatur, ex
 quibus & testimonia affert, cum de Dolio-
 ne Sileni & Melies Nymphæ filio loquitur.
 Parthenius quoq; eius elegiam in Eroticis
 affert, cum de Anteo Halicarnasseus agit &
 Phobij uxore Cleobœa, eius amore capta:
 quo amore & illum in puteum coniectum,
 & molari lapide superiniecto, ipsa se laqueo
 peremit. Scripsit præterea in eo genere mi-
 morum, quæ Ionica poëmata dicta sunt, ut
 est ab Athenæo libro XIII proditum: &
 cum eo Pyretis Milesij & Alexij similiū poë-
 matū scriptorū meminit. Macrobius quoq;
 egregiū poëtam illum uocauit, eiusq; librū
 Musam inscriptū celebrat, ex quo poëta Ma-
 ro noster quædam desumpserit, ut illud de
 Opi.

Anteas.

Opi, Gellius etiam eiusdem quosdam uersus de Euripide poëta suis Noctibus inserit. Sed & rex Iubas in similitudinibus *ῥαπεισόμοις*, (qui Græcis idem, quem Latini structorem uocant) idq; ex fabula Alexandri, cui inscriptio est *ῥαπεισόμοις*, affirmat. Post Alexandrum duo sequebantur Alcimenes nomine, quorum alter Megarensis Tragicus fuit, alter uero Atheniensis Comicus, cuius fabulæ, ut Athenæus prodit, Thesaurus, & Peccantes. utriusq; meminit & Suidas quoq;. In hac tanta poëtarum classe fuit Aeschines Atheniensis filius Atrometi literarū magistri & Glaucotheæ, quæ & à Græcis quibusdam Leucothea uocatur. hanc utiq; Demosthenes irridens, ait uolentes pueros institui ad uirum adduxisse. Ex tribu uerò Cothocide, ut est apud Plutarchū, uel ut alij legunt, Telocide fuit, nec genere nec diuitijs clarus. quin & eius progenitores seruos fuisse legimus. Aeschinem, inquit Piso, ego semper existimaui oratorem, non poëtam, ut qui cum Demosthene de eloquentiæ principatu diu certauerit. Orator is quidem, inquã, ô Piso, nec falleris, sed & poëta: nam Plutarchus & Philostratus, qui eius uitas luculenter scripsere, hoc manifestè tradidere. Marcus quoque Tullius in quarto de Republica, ut scribit Aurelius Augustinus: Aeschines, inquit, ciuis Atheniensis, uir eloquentissimus, cum

Alcimenes.

Aeschines.

adolescens Tragœdias ac̄titauisset Rempu-
 blicam capessiuit. Sopater item rhetor in li-
 bro de diuisione quæstionum, eius fabulas
 pluribus celebrat. Sed & Vlpianus, qui in
 Demosthenem cōmentaria scripsit, Aeschi-
 nem ait fuisse uocalissimū (ut ita dicam) &
 ut eius uerbo utar, *σὺφωνότατον*, id quod etiā
 Demosthenes nō uno loco scribit: idem &
 Plutarchus. Plinius etiam in Epistolis *μεγα-
 λοφωνότατον* Aeschinē appellauit, si modò sanè
 legatur. Valuisse insuper & hypocrisi, quam
 uocant Græci, & uoculatione in agendo ac-
 cepimus: unde plebeios & populares idio-
 tas in suam facillè sentētiā pelliciebat. Fuit
 & breuiori statura, qualis Caluus orator, is
 qui Salicippum à re, à Catullo dicitur. Iue-
 nis robusto fuit corpore, & ideo in Gymna-
 stica uersatus: dein cū esset *λαμπρόφωνος*, hoc
 est, cum uocis claritate polleret, se ad agēdas
 Tragœdias conuertit, & ut ait Demosthe-
 nes, subscripsit & certauit simul cum Aristo-
 demo, cuius antè meminimus, in Dionysijs,
 antiquasq; Tragœdias exercitationis gratia
 refarciuit, cum antè cum Atrometo patre, li-
 teras docuisset puer, & adolescens sæpe mili-
 tasset. Demum se oratorig arti & reipublicæ
 tradidit, & sub Isocrate & Platone profecit,
 ut Philostratus & Plutarchus prodidere: ut
 uerò Cæcilius, sub Leodamante, quem Sui-
 das Alcidadantem uocat, & Eleatem facit.

Sunt

Sunt etiam qui scribant, ab aliquo nūquam magistro Aeschinē didicisse. sed cum in iudicijs fortē scribæ officio fungeretur, nullo docente in tantā eloquentiæ æstimationem euasisse. Fuisse omnino Aeschines dicitur omnium horarum uir: nam præter eius uersatile ingenium, admodum etiam comis fuit, & ad uoluptates propensior, uiniq; appetentior, & ut græcè dicitur, φιλοπότῆς: cum contra Demosthenes seuerus esset, & grauioris supercilij uir, ac abstemius: quæ morum diuersitas inter eos inimicitiarum causa fuisse existimatur à Philostrato: cum tamē pleriq; eos tandiu inter se amicos fuisse prodiderint, donec ambo legati ab Atheniēsiū republica de pace missi sunt ad Philippum regem: tum enim primū parua re dissentire cœperunt, cum Regi imperandi normam uterq; præscribere uellet: tum indies magis abalienati in reipublicæ & fori contētionē, quousq; Alexāder rerum potitus, ut ait Plutarchus, in Asiam traiecisset contra Persas: tum Aeschines Cresiphontē accusauit, quod contra leges cōmisisset in decernendo coronæ honores Demostheni, quod reficiendis Athenarū muris curator Demosthenes sua impēsa suaq; pecunia refici curasset: qua causa cum suffragiorū quintam partem à iudicibus tulisset, spontē exulauit. Alij mille drachmarum precio se redimere tentasse aiunt:

quod cum ei frustra celsisset, Athenis fugiēs Ephesum primū ad Alexādrum perfugit, ut quidam scribūt, tum eo mortuo Rhodum, ubi scholam & dicendi genus Rhodiū instituit, quam nouā sophisticā uocat Philostratus. Extant quidem Aeschinis ipsius & Demosthenis orationes, quas cum ipse Rhodi recitaret, Rhodijs admirantibus, Quid uerò, inquit, si ipsam bestiam audiuissetis? historia est Græcis & Latinis trita scriptoribus. Sunt qui illum in insula Samo diē clausisse scribant. Sed de Aeschine satis: alia, quæ multa dici possent, ex Plutarcho & Philostrato discetis. Fuit & alter Aeschines Lysaniæ, qui cū Dionysio in Sicilia uersatus est. Fuit & tertius iambographus Sardianus, cuius mentionem apud Harpocrationē factam inueni. Laërtius uerò huius nominis octo in secundo collegit. Post erat Amphicratis filius Atheniensis comicus, cuius meminit Suidas. Vixit uerò Platonis ætate, ut Laërtius scribit, quem & carminibus perstrinxit. Huius præterea Hyginus, & Arati interpres, necnon Arhenæus, carmina frequenter in mediū adducunt. Porro

Amphis.

erat Euphantus Olympius, qui ex Eubulidis ludo defluxit, Tragicus, & orator. fabulas nonnullas docuit, in quarum certaminibus probatus fuit. Scripsit & soluta oratione suorum temporū historiam: item librum

Euphantus.

de regno,

de regno, ad Antigonum, cuius & magister fuisse dictus est, & cum eo uixisse usq; ad senectutem. Fuit & Arcefilaus prisca Comœdiæ poëta: alij Arcefilan uocant. huius meminit Athenæus. De alijs uerò eiusdem nominis, superiorū dierum sermonibus meminimus. Fuit & Eudoxus Siculus poëta Comicus, Agathoclis filius, non ignobilis. In certamine urbano ter uicit, in Lenæis uerò quinques, ut Apollodorus in Chronicis scriptum reliquit: idem & Laërtius. Sed enim & Suidas Eudoxum Aeschinis Gnidiij filium astrologū illum celebrem, cuius Aristoteles, Plinius, Lucanus, Seruius, Laërtius alij meminerunt, *ἂν ἐπὶ*, hoc est, carmine hexametro astrologiam scripsisse testatum reliquit: de quo ideo plura uobis in præsentia non refero, quòd apud alium autorē id non comperi. Porro sequebatur Philemon noua Comœdiæ poëta, uel, ut Apuleius ait, mediæ. patrem habuit Damonem, qui Alexandri regis tēporibus floruit undecima supra centesimam Olympiade. Menandro paulò antiquior fuit: patria Syracusanus, si Suidæ stamus: at si Straboni, Pompeiopoli Ciliciæ urbe natus, quæ & Soloë, à Solone philosopho cōdita, prius dicebatur. Historiam non indignam ut eam uobis recitem, narrat Plutarchus, de cohibenda ira, hoc est, *περὶ ἀσπυρίας*. Philemonem enim, ait, cum Magan re-

Arcefilaus.

Eudoxus.

Philemon.

gem in theatro taxasset quibusdā uersibus, quos etiam affert, ipsum satelliti mandauisse, ut nudo ense poëtæ ceruicem tantum attingeret, & dein abscederet: missisq; talis ac sphaera, id est, pila, ueluti puero, qui non adhuc saperet, dimisit. Eandem historiam & in libro de uirtute morali recitat. Miro uerò quodam mortis genere Philemonem interiisse proditū est: namq; ut scribit Lucianus, cum septimum, uel ut alij legunt, nonum & nonagesimum annum iam excessisset, recubansq; asinum ficos mandentem uideret, ue hemēti est adeò risu percitus, ut cum domesticos cōuocasset, ijsq; iussisset ut asello post ficos potum afferrent, eo tanto est risu percitus, ut morte solutus sit. quam rem & Valerius Maximus recitat, tamen si hoc Chryippo accidisse Laërtius Diogenes scriptū reliquit. Aelianus uerò in libro de Prouidentia, aliam de Philemonis morte historiā affert. Cum Athenienses, inquit, & Antigonus rex bellum inter se gererēt, Philemonq; in lecto cubans quiesceret, in somnijs uidisse dicitur nouem puellas è sua ipsius domo exeuntes: quas cum interrogasset, cur sic abirent: & illæ respondissent, se extra ianuam uelle exire, nec homini licere deos audire: tum ille somno experrectus puero narrauit, quæ in somnis uidisset, & quæ audisset, fabulāq; quam tum in manibus habebat, absoluit, rursusq;

cum

cum lectum conscēdisset, resupinusq; in dormientis modum recubaret, expirauit: quem assistentes tandiu dormire existimarunt, donec illum cum detexissent, mortuum repererunt. qua re, inquit, cognitum est, eum dum uiueret, à Musis amatū. Idem & Suidas scribit. Verū enim uero L. Apuleius in Floridis, à reliquis de morte Philemonis dissentit: quibus rebus ferè inducor, ut diuersos huius nominis poëtas fuisse autumē. ait enim Apuleius (ut paucis longam eius historiam colligam) cum pridie fabulam quandā ageret, repentino nimbo extremū actum agere illum non potuisse: postridie uerò populus cum fabulam expectaret, ipse domi repperus est mortuus. quam etiam historiam uernaculus Herruscorum poëta Franciscus Petrarca in Bucolicis his uersibus colligit:

Vidi expectatum ut caneret dulcedine multa

Obriguisse senem, uocemq; in faucibus imis

Arctatam, Musas animam rapiuisse putares,

Sic cubito incumbens, similisq; erat ore canenti.

Corporis præterea habitu & sensibus optimè usus est Philemon, unde nonaginta & septem, uel nouem, ut alij dicunt, annos uixisse dicitur: ab aliquibus uerò etiam usq; ad centesimum primū, fabulasq; nonaginta scriptitasse. Tum Piso: Num, inquit, iste est Philemon de quo Gellius scribit, quòd cum Menander ab eo iudicum inuidia in certamine

sæpius uinceretur, Menandrum illi dixisse: Quæso, inquam, Philemon, bona uenia dic mihi, cum me uincis num erubescis? Et de quo sic etiam Fabius Quintilianus: Habēt, inquit, & alij quoq; Comici, si cum uenia legantur, quædam quæ possis decerpere, & præcipuè Philemon, qui ut prauè sui temporis iudicijs Menandro sæpe prælatus est, ita consensu tamen omniū meruit credi esse secūdus. Ipse idem est, inquā, Piso: nam & Apuleius de eodem longè plura, quo superius dixi loco. Sed de Philemone iam satis collocuti. Fuit uerò eius nominis & alter, huius, ut creditur, filius, qui & ipse inter huius ordinis poëtas cōnumeratus erat, necnon quatuor & quinquaginta fabulas cōposuisse dictus. Fuit & Philemon alius histrio, de quo in Rhetoricis Aristoteles meminit. Hos hilaris quædā & festiui hominis imago subsequēbatur, Rhinthonis ea fuit, qui, ut Stephanus & Suidas testantur, Tarētinus fuit, à quo ioculare & ridiculum fabularum genus Rhinthonicæ appellatæ sunt, quas & Græci Hilarotragædias, alij Latinas, & Italicas uocauerūt. Mixtæ autem sunt Rhinthonis fabulæ ex Comædia & Tragædia, unde Tragicomædia dicta est. Floruit uerò statim Rhinthon post Alexādrum, hoc est, per tēpora primi Ptolemæi. Fuit & figuli filius. fabulę ipsius octo & triginta à scriptoribus

refe-

Rhinthon.

referunt. Huius uerò poëtæ meminere Marcus Cicero in primo Epistolarum ad Atticum, Varro, Columella, Athenæus, Suidas & Hephæstion: quæ si obseruata fuissent ab ijs qui in Plautum nuper commētaria scripserunt, non tam impudenter (ut puto) atq; indoctè Donatum accusassent. Post Rhinthonem sequebatur Aristomenes Athenien-
 sis, qui inter eos, qui in antiqua Comœdia secundarij, hoc est, Epideuteri dicti sunt, connumeratus fuit. Floruerunt hi quidem post bella Peloponnesiaca, hoc est, XC VII Olympiade. Cognominatum uerò Aristomenem Thyropœum scribit Suidas, à fenestris uel ianuis efficiendis: nisi quis legat Tyropœum, à caseo uidelicet. Hunc sequebatur Menander, inter omnes nouæ Comœdiæ poëtas facilè princeps, Atheniensis & ipse, Diopethis & Hegistrates filius, qui ut supra æratem puer dictus est literis & ingenio profecisse, id quod Octauius Horatianus, seu porius (ut ego reor) Theodorus Priscianus libro quarto ad Eusebium filium de physica scientia docet: Cum enim, inquit, Menæder apud ciues suos puerilibus annis magnæ sciētiae laboraret inuidia, produxisse in theatrum fertur suem partu plenam (hoc enim loco celeberrimū Atheniensis eloquētiae auditorium erat) ibiq; expectantibus auditoribus, eius exectum uterum in Euripo fuisse

Aristomenes.

Menander.

proiectum, cumq; interfecti penè porcelli, ductu tamen naturæ agerentur, Athenienses, inquit, uiri, si in paruis annis scientiam meam miramini, istos natate quis docuit? Hæc ille. Fuit uerò Menander aspectu strabo, uerùm ingenio promptus: sed in mulierum amores furore quodam, si non insania potius, ferebatur, de quibus & fabulas nonnullas condidit, inter quas Origen primam fuisse ait Eusebius Cæsariensis. eius quoq; Thaida celebrat Plutarchus. Comœdias Menander omnino centum & octo cõposuisse traditur, ab alijs centum & nouem: sed Apollodorus centum & quinque suo carmine prodidit. hæc Apollodori sunt carmina, ut à me sunt in latinum quoquo modo conuersa:

*Cephisieus genere, Diopethe patre,
Qui quinque supra centum scribens fabulas,
Est morte functus quinquies annos decem
Et quinque natus.*

Vicisse uerò idem Apollodorus in Chronicis (sic enim liber inscribitur) asserit ex omnibus octo, solis iudicum ambitu ac gratia, ut Gelius ait: uictus enim est à Philemone, ut paulò antè dicebamus, & à Lynceo, de quo paulò pòst in eius imagine meminimus. Scripsit item Menæder præter fabulas, epistolas ad Ptolemæum regem, & alia pleraque, soluta oratione. Claruit uerò c x v. Olympiade, ut à Græcis in Chronicis est proditum.

proditū. Amatus Menander usque adeo fuit à Macedonia & Aegypti regibus, quod scribit Plinius, ut eum classe per legatos peterēt. Institutus uerò, ut refert Laërtius, à Theophrasto philosopho fuit. A Demetrio insuper Phalereo amatus fuisse dicit, cum quo ita cōiunctè uixit, ut cum in exilium Demetrius à senatu Atheniēsiū ire coactus esset, eius causa Menander in iudiciū uocatus est: capitisq; sentētiā tulisset, nisi à Telephoro ipse Phalerei genero defensus fuisset. Sunt qui Menandrum dicunt cum Alexide poëta uersatū, à quo fuerit in fabulis faciendis edoctus. Antiquorum uerò poëtarum eum furem fuisse Eusebius & Porphyrius prodidere: quin & eius rei gratia ab Aristophane insigni grammatico eius amico sæpe admonitus fuit, qua de re Cratinus sex libros edidit, quos de Menādri furtis inscripsit. Clemens quoq; in quinto Stromatōn libro, Menandrum ostendit multa desumpsisse ab Hebræorum prophetis, ut illud, Deum nō uictimis & tauris placari, sed iustitia animiq; puritate: qua de re etiam carmina ipsius affert. meminit & huiusce rei Eusebius Pamphili. At uerò illum Plinius omnis luxuriæ interpretem dictum ait: quod idem ferè scribit Plutarchus. Fabularum autem inuentionem & dispositionem tanti adeò fecisse dictus est, ut cum aliquādo fabulam disposuisset, & nec-

dum eam uersibus adornasset, se tamen eam iam perfecisse dicebat: quod Acron & Plutarchus scribunt. Quo autem modo extremum diem clauserit, incompertū mihi quidem: licet uetus quidam interpres in uersu illo Nasonis in Ibin,

Comicus ut liquidis perijt dum nabat in undis.

ita scribit: Menander Comicus Atheniensis dum in Piræo portū nataret, submersus est: de quo nobilissimæ à Græcis editæ traduntur elegiæ, & à Callimacho epigrāma. hæc ille. Eius quidem sepulchrū in Attica ostendi uenientibus ex Piræo, testis est Pausanias. Laudatur cum ab alijs Menander, tum maximè à Plutarcho cum aliubi, tum in eo qui inscribitur Compendiū comparationis Aristophanis & Menandri. Laudatur & à Fabio, cuius tu Piso uerba recitato. Sic faciam, inquit Piso. Menander, ait Fabius, uel unus, meo quidē iudicio, diligenter lectus, ad cuncta quæ præcipimus efficienda sufficiat: ita omnem uitę imaginem expressit, tanta in eo inueniendī copia, & eloquendi facultas, ita est omnibus rebus, personis, affectibus accommodatus. Nec nihil profectò uiderunt, qui orationes, quæ Charisij nomine eduntur, à Menandro scriptas putant. Sed mihi longè magis orator probari in opere suo uidetur, nisi fortè aut illa mala iudicia, quę epitrepontes, epicleros lectos habent, aut meditationes

tationes in Sophocle & Nomothete Hypobolimæo, non omnibus oratorijs numeris sunt absolutæ. Ego tamen plus adhuc quiddam esse collaturum declamatoribus puto, quoniã ijs necesse est secundum conditionẽ controuersiarũ plures subire personas, patrum, filiorum, matrum, militum, rusticorũ, diuitum, pauperum, irascentiũ, precantium, mitium, asperorũ : in quibus omnibus mirẽ custoditur ab hoc poëta decor, atq; ille quidem omnibus eiusdẽ operis autoribus abstulit nomen, & fulgore quodam suæ claritatis tenebras obduxit. Atque hæc quidem quantum ad Menandrũ Fabius Quintilianus. Quæ uerba cũ recensuisset Piso, tunc ego inquam: Ista tu quidem Piso, ut se habet in codicibus Quintiliani: sed mendum aliquod subesse in ijs grammatici existimãt, id quod nec ego abnuerim. Verũm in præsentia præstat alios poëtas huius nominis recensere. Fuit igitur alter Menander hoc longè antiquior, & idẽ Comicus, de quo quid afferam plura non habeo, nisi quod à Suida & alijs grammaticis affertur. Fuit & tertius Menander Protector cognominatus, historicus, qui Euphratæ Byzantijs filius fuit, ut idem ipse testatur, & Suidas. præter historias hic & Musarum cultor & poëmatũ studiosus extitit. Sed & alius fuit Menãder Lao diceus sophista, cuius in rhetoricis multa le

guntur. Scripsit hic cōmentaria in Hermo-
 genis artem, & in Minutiani præexercita-
 menta. Post Menandrum uerò in tabulis
Diphilus. erat poëta Diphilus, qui à Clemente Alexan-
 drino & Eusebio Pamphili *λεωμικώτατος* & *νεγέ*
γυμικώτατος, hoc est, maximè comicus & sen-
 tentijs refertissimus uocat̃. Fuit hic, ut Stra-
 bo scribit, Sinopenfis, & eadē ferè ætate cum
 Menandro floruit, fabulasq; centū scripsisse
 dicit, inter quas Terentius & Donatus Syn-
 apothniscōtes commemorant eius memi-
 nit & Plautus. Diphili uersus Clemēs quin-
 to libro *Stromatōn* celebrat de futuro iudi-
 cio, quos breuitatis causa mitto. Plautus cer-
 tē sibi Diphili fabulas imitandas proposuit,
 id quod & Terentius annotauit. Diphili Pri-
 scianus grammaticus, & Aristophanis com-
 mētatores meminerūt: quī & illud tradunt,
 eum integrum pōēma cōposuisse in Bōdan
 philosophū. decessit uerò Smyrnæ. Fuit
Lynceus. & Lynceus poëta Samius, qui & Gramma-
 ticus cognominatus est. Theophrasti hic fa-
 miliaris, & Thuridis historiographi frater,
 qui Sami tyrannidem exercuit. Huius Lyn-
 cei fabulas nonnūquam in suis Cœnis citat
 Athenæus, qui illum ait Atticas cœnas ride-
 re. Scripsit & coquinariam artem, hoc est,
ἐσθωμίστην τὴν ἐχθρὰν; quam cuidam amicorū in-
 scripsit, qui Dyson, uel, ut aliī dicunt, Zenon
 uocabatur, ut in septimo scribit Athenæus.
 Floruit

Floruit uerò quo Menander tempore, cum quo & certauit, ipsumq; uicit, quod modò diximus. Fuerunt & duo Timoclis nomine, ambo Comici: prior quidem Atheniensis, cuius fabulæ sex feruntur. Alterius patria ignoratur, cuius fabulas undecim fuisse comperi, quarum una incerta traditur Porphyra, quæ ab aliquibus Xenarcho ascribitur. citantur ambo cum ab alijs græcis grammaticis, tum Suida & Athenæo. Extant adhuc quamplures Timoclis uersus ex fabula, quæ inscribitur *διονυσιαῖσσαι*, quibus ostenditur quantæ in uita utilitatis sit Tragœdia: quorum uersuum sententiã, si non uerba, in Tragœdiæ descriptione uobis recensui. Et cum his Apollodorus Gelous poëta fuit Menandri contemporeaneus, ut obiter quorundã exemplo *σύγγραμμον* ita latinè interpreter. Fabulas multas cõposuit, inter quas hæ feruntur, Philadelphi uel *ἀποικαίφρων, δονσοποιόι*, hoc est, tinctores: Hieria, hoc est, sacra: Grammatodipnus, Pseudeas, Sisyphus, Aeschrio, & aliæ. Fuit uerò inter primos atq; præcipuos nouæ Comœdiæ poëtas, à quo teste Donato Terentius Phormionem & Hecyram fabulas transtulit. Fuerunt & tres alijs Apollodori, primus quidem Tarsensis Tragicus, cuius fabulas has memorat Suidas, *ἀνανθοπλήξ*, hoc est, spina percussus: *τεννικήλον*, hoc est, ut sic dicam, naticida: Hellenes, Thyestes, Vlyf-

Timocles duo.

Apollodorus.

ses, Hicetides. Alius fuit Apollodorus Atheniensis Comicus, qui septem & quadraginta fabulas cōposuit, & de ijs quinquies tantum uicit. Vltimus Apollodorus fuit grammaticus, cui, ut scribit Plinius in septimo, Amphictyones Græciæ honorem habuere. Asclepiadis hic filius fuit, discipulus Panætij Rhodij philosophi, & Aristarchi grammatici. hic primus genus illud poëmaticis inuenisse traditur, quod tragiambon appellatur.

Philippus.

Post hos erat Philippus Comicus, qui ab Athenæo in Dipnosophistis celebratur, cuius meminit & Suidas. Quæri uerò solet à doctis, an hic idem sit Philippus quē mimos scriptitasse tradit Euphrades Themistius in primo de Anima, ubi Dædalum ligneolam fabrefecisse Venerem ait, quæ fusili argento infuso agitaret sese, & gestus moueret, id quod prius eodem loco Aristoteles scripserat. Idem & Sophronius in eiusdem Aristotelis libri expositione, uocaturq; Philippus ipse *Ἰωφύδος Διδάσκαλος*.

Philiscus.

Philiscus Corcyræus: Philicus tamē in peruulgatis Hephæstionis opusculis uocatur, quo in libro & eius uersus adducuntur, nisi codex sit mendosus, ut alijs plerisq; in locis. Sunt tamen qui malint Aeginetā fuisse. Diogenis Cynici discipulus fuit: quin & illius fabulas huic quidam ascribunt, ut non multò antè retulimus. Philoran uerò patrem habuit.

buit. Tragicus fuit poëta, & Liberi patris sacerdos. Ptolemæi Philadelphi tēporibus uixit. Ab hoc ipso Philiscion carmen dictum est, eo enim frequētissimè est usus: non quòd eius fuerit inuētor, sed quòd hoc metro integra ante alios poëmata scripserit: nam ante eum Simias Rhodius usus fuerat, quod alibi diximus. Philiscum inter secundi ordinis Tragicos connumeratū legimus, qui à numero Pleias dicti sunt, ut aliàs diximus. Ipsius fabulæ XLII. proditæ sunt. Fuit & alter Philiscus Comicus, inter cuius fabulas hæ reponuntur, Adonis, Olympus, Iouis progenies, Panis, Mercurij, Veneris, Apollinis, & Dianæ, item Themistocles. Fuere præterea & alij hoc nomine, sed non poëtæ, inter quos is, qui Alexandrū Macedonem literas docuit, per ea tēpora quibus Philadelphus regnauit. Fuit & Aristonymus Comicus poëta, cuius fabulas citat Athenæus, & inter illas solem rigentem celebrat. Vixit uerò usq; ad Philopatoris Ptolemæi tempora, ut Suidas obseruat. Præfuit & bibliothecæ Alexandrinæ post Apollonium, annos natus sexagintaquatuor. In carcere actus fuisse perhibetur, quòd ad Eumenem regem transfugere uoluisset, & in eo aliquandiu detentus. anno uerò LXXIII. ætatis suæ stranguria decessit, multa post se composita uolumina relinquens, quæ passim à scriptoribus citan-

Alexis. tur. Fuit & Alexis Thurius poëta Menandri Comici patruus, si *πατρις* id, non auunculum significat, ut uolunt quidam. Hic inter Comœdias, quas multas scripsit, unam de Pythagoræ uita, ut Gellius ait, edidit. Visus est Alexis in suis fabulis Meropide & Anacylione, Platonem diuinum philosophū carere, quod Diogenes annotauit. Illud Alexin dicere solitum accepimus, Athenienses ideo laudari oportere, quod cæterorū Græcorum leges cauent ut à liberis parētes educētur, Atheniensium uerò non omnes, nisi eos qui liberos bonis artibus erudiissent. Plutarchus in eo qui inscribitur, Quomodo oporteat iuuenem audire poëmata, Alexin ait de uoluptate præcepta reliquissē, unde & Athenæus eius aduocat uersus de uino Lesbio: ait enim, poculo Lesbio nihil suauius. Alibi Pharmacopolam eius fabulam citat, in qua de ostreis & echinis agit. Gulosum quoq; ipsum, id est, *δυσφάγου* uocat Samius Lynceus, atq; ideo etiam à maledicis male audiebat. Extat Alexidis de homine dormiente gryphus: Non mortalis, inquit, neq; immortalis, sed quandam utriusq; habens habitudinem, ut partim neq; homo uiuat, nec deus. hoc uerò planius in nostro Aenigmatôn libello ad te Pice scripsimus. De Alexide & Vitruuius libro sexto meminit, & eum secutus Petrarcha in ecloga de Poëtis. Vixit uerò

Alexis

Alexis usq; ad extremam senectutem, ut est apud Stobæum. Vnde cum eum uix præ senectute incedentem quidam interrogasset, quid agis Alexi? paulatim, inquit, morior.

Hic præterea filium habuit Stephanū nomine, qui & ipse mediæ comœdiæ poëta fuisse perhibetur. Fuit & Philostephanus poëta, cuius fabula Delius celebrat, in qua multa nobiliū coquorum nomina reperiuntur. Verū enim uero quoniam de poëtis Ste-

Stephanus.

phani nomine agimus, & Stephanū alium addemus, uirum uitæ sanctitate celebrem, inter Christianos eos qui Sabbaitæ, hoc est, D. Sabbæ sectatores dicti sunt, qui & poëta fuit, ut Græci scribunt, cuius diem festum agunt quinto calend. Nouembris, & ipsius Tragœdiâ de Christi domini nece quidam esse uolunt. Porro Anaxippus quoq; in

Philostephanus

Stephanus Sabbaita.

hac poëtarū turba uidebatur, nouæ comœdiæ scriptor, qui floruit temporibus Antigonii & Demetrii, cui ab euertēdis urbibus Poliorceres cognomentū fuit. Multæ uerò Anaxippi fabulæ ab Athenæo recensentur, inter quas illa quæ Citharædus inscribit, in qua coquinaria uasa colligit. Anaxippum dicere solitum accepimus, philosophos in sermone tantum sapiētes, in uitæ uerò actionibus insipientes. Anaxipolim etiam Thasium Plinius in naturali historia Comicum poëtam facit: de illo enim sic ait: Sic quoq; diu

Anaxippus.

Anaxipolis.

transmarina uina fuerunt in autoritate ad
atauos usq; nostros, etiam Phalerno iam re-
perto, sicut apparet ex illo comico uersu A-
naxipolis Thasij:

Quinque Thasij uini inde depromam, falerni bina.

Sofitheus. Huius meminit M. Varro & Columella in-
ter rei rusticæ scriptores. Fuit & Sofitheus
Siculus, ex nobili Syracusarum urbe. Sunt ta-
men qui Alexādrinum malint, ex ea quæ in
Troica est regione. Alij Atheniensem, atq; ex
eis unum faciunt, qui, ut diximus, Pleias di-
cti sunt, inter quos etiā Homerus iunior By-
zantiæ Myrûs filius, de quo alibi memini-
mus, cum quo ipse certauit. Præter fabulas
Tragicas scripsit Sofitheus & pedestri ora-
tione poëmata, quod Suidas obseruat, &
nos plura primo sermone diximus, si memo-
riæ cōmendastis. Hic cum fortè aliquādo in
theatro Cleanthem nobilem stoæ, id est, por-
ticus philosophum carmine perstrinxisset, à
spectatoribus è scena explosus est: tātus erat
totius populi in Cleanthem honos & reue-
rentia. floruit CLXIII Olympiade. Fuit
Soficles. & Soficles Syracusius, unus & ipse ex Pleia-
de Tragicus, quem à Græcis miror inter poë-
tās numerari, qui Philippi uel Alexātri Ma-
cedonis tempore floruerunt, cum poëtæ ij
qui Pleias dicti, simul eodem sermè tempore
claruerint. meminit & Soficlis Plutarchus,
Euphron. & Athenæus & Suidas. Euphron quoq;
comicus

comicus post hos erat, de quo & Stobæus & Athenæus meminere. Fabulæ ipsius, Musæ, Synephebi, & Theori dicuntur.

Aristophonta etiam poëtam celebrat Plutarchus, eiusq; fabulam Philocteten. Fuit & Posidippus poëta Cassandræus, patre Cynisco natus, qui tertio à Menandri obitu anno poëta habitus est. Triginta eius fabulæ à scriptoribus colliguntur: inter alias celebrat Athenæus Pornoboscon, id est, leno alens meretricem. huius poëtæ Stephanus & Harporation meminere: in noua Comœdia clarus, atq; inter primos annumeratus, cuius nomē corruptè legitur apud Gellium libro secundo Noctium Atticarum, cum ait: Comœdias lectitamus nostrorum poëtarum, sumptas ac uersas de Græcis Menandro & Posodio, aut Apollodoro, aut Alexide. Ego quo loco Posodio legitur, Posidippo reposui. Alterum quoq; Posidippum epigrammatarium legimus in commētarijs in Apollonium, & in Cœnis Athenæi: meminit & Stobæus. Extant & pleraq; illius epigrammata, ut pulcherrimū illud de occasione, quod à multis æmulatum, à paucis est expressum. Fuit & in hac scenæ parte Polyuctus, qui ut impius & nefandus, ac semimulier, & ut Græci dicunt, Cocyti & Strygis grauis ac perniciosus fœtus describitur. Comœdias uerò scripsit, inter quas Heniochus, id est, auriga nu-

Aristophon.

Posidippus.

Polyuctus.

- merat, cuius meminit Suidas & Athenæus.
- Sciras.* Apud quem & Sciram (nisi forsan corruptus sit codex) poëtam Comicum legimus, Tarentinū quidem patria, eius uerò generis Comœdias Sciras edidit, quæ à Græcis Italicæ nūcupatæ sunt. ea ipsius fabula citatur, quæ Meleager inscribitur, in qua ἀρχιδυπον, aprum à Siculis uocari asseuerat. Idem ait & Aeschylus, qui apud Siculos diutius uersatus est. Fuit & Lyfippus Tragicus, cuius tragœdias nonnullas Athenæus & Suidas colligunt. Alterum præterea Lyfippum Epirotam inuenimus in Apollonij commentarijs, qui de impijs ac nefarijs hominibus catalogum cōposuit. Et cum his poëta Lyfimachus fuit, qui Comœdias scripsit. hic ex Bœotia à prima sua origine fuit, de quo Lucianus in eo, qui uocalium iudicium inscribitur, nonnulla. Alterum Lyfimachū, cuius Lycurgus orator meminit, Lyricū poëtam legimus. Fuit & Callias Atheniensis, Lyfimachi filius, qui à patre Schœnoploco, id est, restione, Schœnion, id est, funiculus cognominatus est. huius fabulæ feruntur Atalanta, Cyclopes, Scholazontes, Ranæ, Pedetæ, & quam uocauit grammaticen Tragœdiā, cuius in gryphis Athenæus meminit, & quædā ascribit. Fuit & Menecrates Syracusius poëta, ut notat Athenæus Comicus, cuius fabulæ sunt, Manestor & Hermioneus.
- Alter

Alter etiam fuit Menecrates Ephesius, qui, ut est apud Varronem, carmine de re rustica scripsit. Alterum etiam Xanthium Menecratem citat Dionysius Halicarnassæus in primo historiarum, qui proditorē facit Aeneam, affertq; illius uersus. Mylos etiam ab Hesychio poëta Comicus dicitur, à quo quidam prouerbiū illud aiunt emanasse, Mylus omnia audiens: quod in eos usurpatur, qui cum omnia simulent, omnia tamen auscultant: tamen si à prouerbiorum autore alia afferuntur. Erat & in hac poëtarum Comicorum classe Atheniensis Metagenes, serui qui fuit filius, inter cuius fabulas Suidas reponit Auras, Mammacythos uel Mammacuthos, ut alibi ostendimus: & Philorhytes, hoc est, sacrificulus: nisi sit corrupta uox, pro Philoctete: Homerus, & Ascetæ, id est, exercitatores. Post hos erat & Theodorus, qui Tragœdias plerasq; cōposuit, ut auctor est Laërtius. Fuere & alij eiusdem nominis, quos & alibi recēsuimus. Et cum his etiā Ariston Tragicus, cuius post alios idem meminit Laërtius. hic patria Chius fuisse dicitur, & in Menestenum uirum fortissimū Tragœdiā scripsisse, ut Plutarchus auctor est: quare, inquit, cōmuni Atheniēsiū consensu urbe pulsus est. Aristonis huius Chij, scribunt grāmatici quidam, quòd cum cogitabundus fortè per syluam incederet, serpen-

*Mylos.**Metagenes.**Theodorus.**Ariston.*

tem ex arbore decidisse, cuius ille folia percussisset, manum momordisse, quo uulnere eum mortuū tradūt, illudq; Ouidij ad hanc historiam referunt,

Vtq; lyræ uates fertur perijsse scueræ,

Causa sit excidij dextera læta tui.

Nam quod Aristonem alterū quidam perhibent, qui quum uersus contra Athenas scripssisset, inedia uitam finire publico decreto coactus sit: ad quod, carmen illud Ouidij referunt,

Vt ue parum stabili qui carmine læsit Athenas,

Inuisus pereas deficiente cibo. falsum putatur:

ibi enim Meuiū poëtam maledicū intelligūt, de quo suo loco meminimus. Sed Aristonis nomine plerosq; legimus, atque inter cæteros Chius ille Ariston philosophus, de quo & Cicero in Senectute, & in Finibus, et Seneca in epistolis, ut Laërtium & Græcos mittam. Fuit & Ariston Syracusanus tragicus actor, cui genus & fortuna honesta fuit. hunc cum amicū haberet Themistius Gelonis regis gener, arcana ei committere consueuerat: ab eo tamē tandem Themistius proditus est, ut copiosè est à T. Liuiō traditum. Porro & Cyliscum Tragædiarum

Cyliscus.

scriptorem celebrat Plinius libro Naturalis historię xxxv. quem meditantem à Protogene depictum testatur. Fuit & Auto-

Autocrates.

crates Atheniensis Comicus inter antiquos quidem

quidem repositus, ex cuius fabulis Tympaniste celebratur, cuius generis cōplures scripsit, ut est apud Suidam. Erat & Batton *Batton.* Comicus, cuius fabulæ ferūtur, Androphonos, & Euengeræ. eius Suidas & Athenæus meminere. Erat itē Machon Sicyonius poëta, uel Corinthius, uel, ut Apollodorus ait, Carystius comicus, cuius fabulæ pleræq; ab Athenæo celebrantur, & ex ijs uersus affert interdum, ut cum de parasitis agit & de meretricibus, inter quas has nominat, Gnathænam, Manian, Nico, Hippen & Phrynen. Illud quoq; de Machone legitur, quòd Athenis Comœdias non docuit, sed Alexandria, ubi ab Aristophane grammatico, qui etiam tum iuuenis erat, ualde amabatur, & cum eo diutius diuersatus est usq; ad extremū uitæ. quin in eius sepultura carmen cōposuit, quo manifestè cognoscimus eū genere etiā Alexandrinum fuisse. Hunc ipsum Machonem idem scribit Athenæus sic bonum fuisse poëtam, ut eorum quiuis alius qui post septem fuerunt, qui Pleias cognominati sunt.

Fuit & Matron poëta parodiarum, cuius *Matron.* etiam ille idem ipse Athenæus meminit, & eius nonnūquam uersus in mediū profert, sed in primis in quarto, ubi eius integrum poëma uersu heroico Plutarchus interlocutor recitat, cui tale est initium:

δᾶπνᾶ μοι ἔννεπε μῦσα πολύτροπα, κὶ μάλα πολλὰ

ἂ ξενόκλης ῥήτωρ ἐν ἀθήναις δέκνιστορ ἡμῶς.

hoc est, Cœnam Musa refer lauram, & quæ plurima rhetor Xenocles nobis in Athenis præbuit urbe. & reliqua: sunt enim ad centū circiter & uigintiduo carmina. Et cum

Ephippus. his quoq; erat Ephippus Atheniēsis mediæ Comœdiæ poëta, quod Suidas obseruat. Fabulæ ipsius ab Athenæo & alijs citantur, in primisq; Phylyra, quod meretricis nomen est. Alter fuit Ephippus Olynthius, qui de

Anthippus. Alexandro scripsit. Fuit & Comicus poëta
Epicrates. Anthippus. Vidimus etiam Epicratem Ambraciotam mediæ comœdiæ poëtam, cuius generis plerasque fabulas scripsit, inter quas Amazones, Emporus, à Suida reponuntur. Ab Epicrate Platonem & Speusippum philosophos suggillatos comperi, quod animalium uitas, & plantarum herbarumq; naturas impensius exquirerent, atq; in ijs colocyntia cuius generis fit. huius Epicratis poema citat Aelianus in animalium historia: cum enim de muribus agit, ita scribit: Fœminam murem maiore Veneris rabie flagrare dicunt: & ideo Epicrates in poëmate, quod Chorus inscribitur, ita cecinit:

Postremò subiit detestabilis lena,

Deierans per Dianam esse uitulam,

Esse uirginem, esse pullam nondum domitam;

At illa murina erat. per hyperbolen quandam eam salacissimã dicere uolens. Fuit & Nau-

Nausicrates poeta comicus, in cuius fabulis Naucleri, & Persis, aliaq; numerantur. huius meminit Athenæus, qui & Cærobulum comicum commemorat, & Axionicum, cuius fabulæ non multæ quidem, sed inter eas tamen Phileuripides, & Chalcidicus, & Tyrrenus, in qua de Pythodelo homine luxurioso & asoto, id est, in continente, agit: & ex ea etiam uersus citantur ab ipso Athenæo.

*Nausicrates.**Cærobulus.**Axionicus.*

Fuit & Archedicus Comædiæ scriptor, cuius etiam fabulæ à Græcis grāmaticis in testimonium afferuntur, atq; in primis quæ Thesaurus inscribitur. multa hic de Demochare fratris Demosthenis filio scripsisse traditur. Fuit item Nothippus poeta Tragicus, qui ab Hermippo & Athenæo inter helluones & ganeones connumeratur, atq; ideo Opsophagus cognominatus.

*Archedicus.**Nothippus.*

Fuit & Euangelus Atheniësis Comicus, qui mulierum mensas quatuor, uirorū uerò sex esse debere cecinit, in ea fabula quæ Acalyptomene inscripta est, cuius quoq; uersus quidam senarij extant. Fuit & Dioxippus Atheniësis Comicus, cuius fabulæ feruntur fuisse Philargyrus, Diadicazomeni, Historiographus, & Antipornoboscus. Item Epinicus Comicus celebratur, cuius fabula Hypoballomene, ut notat Athenæus.

*Euangelus.**Dioxippus.**Epinicus.*

Fuit etiam Callistratus Atheniësis Comicus, qui maximè æmulatus est Aristopha

Callistratus.

Polyzelus. nem. Polyzelum quoq; poëtam reperi,
 cuius fabulæ Niptra, Musarum generatio,
Pythangelus. Dionysij, Veneris, & alia. Fuit & Py-
 thangelus Græcus, Tragædiæ poëta flagi-
 riosus & ignobilis, sed cuius Græci memi-
 nere grammatici. *fab. et eclogus. 27.*

*vide ped. in fine
 Indicus.*

Atque hæcenus quidem de Græcis hu-
 ius ordinis poëtis, tametsi multò fuit nume-
 rosior eorum turba: sed quid nos prohibet,
 præsertim quum serum diei iam instet, reli-
 quam horum turbam, ne facem dixerim,
 missam facere? Rectè tu quidem, ait Piso:
 nam præter nomina & uocabula, iam du-
 dum nihil aliud ferè dicere uidebare.

Atque hæc cum dixissemus, nos
 ex hortis exiimus, & in
 oppidum sumus
 ingressi.

SEPTIMI DIALOGI

FINIS.